БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

196 (8416) | 1957 оной августын 20, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Тараан эдеэшэжэ эхилээ. Амяарлан хуряалга үргэнөөр хэрэглэе!

Ургасаяа 15—12 хоног соо, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа дүүргэхын тула шармайн оролдое!

★ ★ ★

Амяарлан хуряалга эхилбэ...

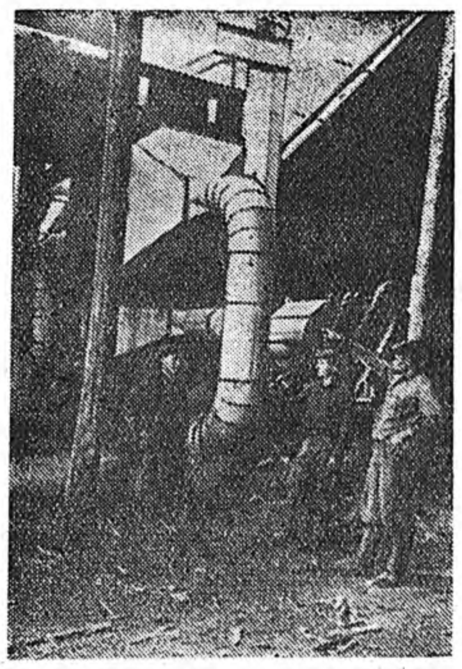
МУХАРШЭБЭР (манай корреспондентһээ телефоноор абтаба). Энэ жэлдэ аймагай колхозууд болон «Эрдэм» совхоз урда жэлэйхиһээ үлүү һайн ургаса абахаар хараална.

Ургаса һайнтай таряагаа гээлтэ хоролтогүйгөөр, хаһа болзор соонь хуряажа абахын тула мухаршэбэрэйхид түрүү шэнэ онол арганууды үргэнөөр хэрэглэхэ гэжэ шиидэнхэй. Тиигэжэ хуряалгынгаа бүхы талмайн 70 процентһээ бага бэшые амяарлан хуряахань. Мүнөө жэлдэ мухаршэбэрэйхид орооһото культурануудаа 12—15 хоногой болзор соо хуряаха аргатай болонхой. Юуб гэхэдэ, аймагай МТС-үүд шэнэ техникэ олоор абаһан, тиигэжэ колхозуудай полинууд дээрэ хамта 62 лафетнэ жатка, 183 комбайн хүдэлмэрилхэ юм.

Гашейн МТС-эй (директорынь нүхэр Тютрин) харьяата «Гигант» колхоздо № 13 тракторна бригадын механизаторнууд аймаг соогоо түрүүлжэ, августын 17-до амяарлан хуряалга эхилбэ. Лафетнэ жаткын машинист нүхэр Елисей Калашников түрүүшын үдэр арба гаран гектар хара таряа хадаба. Энэ нүхэр саашадаа үдэр бүри 25—30 гектарһаа бага бэшэ таряа хадаха уялга абанхай.

Мүн аймагай бусад колхозууд, «Эрдэм» совхоз амяарлан хуряалгые үглөө мүнөөгүй жэгдэрэн эхилхэнь.

★

Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхоз тарянайнгаа ток дээрэхи хүдэлмэридэ механизаци үргэнөөр хэрэглэхые оролдоно. Мүнөө жэлдэ таряа хатааха нэгэ шэнэ түхеэрэлтэ тодхогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой ток дээрэхи шэнэ сушилка.

И. Посталицын фото.

600 гектар таряа хуряахаб

Би арба гаран жэл соо комбайнераар ото хүдэлжэ байнаб. Һүүлэй 4 жэл соо «С—6» маркын комбайнда хүдэлхэ зуураа, жэл бүхэндэ 550—570 гектар хүрэтэр хуряадаг байгааб. Тиихэдэ жэл соо, али сезон соо 280 гектар хуряалга хэхэ даалгабаритай байгаабди.

Жэлһээ жэл бүри трактор машинанууд олон боложо байна. Мүнөө жэлдэ МТС-тэмнай 31 шэнэ комбайн абтаа. «С-6» маркын шэнэ комбайн тушаажа абанхайб.

Агрегадай ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ дүршэл ехэтэй тракторист, штурвальна хэрэгтэй байдаг. Мүнөө жэлдэ комбайниинемнай шэрэхэ «С—80» тракторай тракторист, мүн штурвальнамнай гурбадахи жэлээ намтай сугтаа хүдэлжэ байһан хүнүүд.

Бидэнэр мүнөө жэл «Искра» колхозой поли дээрэ ажаллахамнай. Энэ колхоздо тарянай ургаса хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн. Хара таряа хуряалгада үглөө мүнөөгүй орохомнай.

Намарай хара тарянай гектар бүриһөө 15 центнерһээ бага бэшэ ургаса абтахаар хараалагдана.

Хуряалгаяа саг соонь, шанар һайнтайгаар үнгэргэхэ ёһотойбди. Техникэ зэмсэгүүдээ һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэбди.

Нёдондо жэлдэ манай агрегат һүниндөө хуряалга хэдэг һэн. Мүнөө жэлдэшье һүниндөө ажаллахабди. Лафетнэ жаткаар хадаһан валнуудые илангаяа һүниндөө суглуулжа сохиходо һайн байдаг байгаа. Таряа зөөлгэ удааруулагдажа, ажалдамнай һаад хэгдээгүй һаань, бидэнэр оролдохо, хүдэлхэл гээшэбди. Урдань комбайнһаа гараһан таряа зөөлгэ удааржа, миин зогсохо ушар али олон үзэгдэдэг һэн.

Мүнөө амяарлан хуряалга хэдыхэн хоногһоо захалхамнай. Тиимэһээ механизаторнууд даажа абаһан техникээ эдэ үдэрнүүдтэ дахин дахин шалгажа үзэхэ ёһотой. Шэнэ комбайнуудые мүлирүүлэн хооһоор хүдэлгэхэ, подборщигуудаа тааруулжа заһаха шухала. Эдэ бүгэдые анхаралдаа абаагүй һаамнай түрүүшын үдэрнүүдтэ манай хүдэлмэридэ һаад болохо. Юуб гэхэдэ, урда жэлнүүд дээрэһээшье абаад үзэхэдэ, зарим комбайнернууд машина һайнаар заһабарилагдаа юм гээд лэ, хуряалгын урда тээ дахин шалгажа үзэдэггүй байгаа. Теэд шалгагдаагүй комбайнда ямар нэгэн дутагдалнууд заал һаа байдаг, үгышье һаа, зарим детальнуудай муугаар хэгдэһэн дээрэһээ эмдэрдэг һэн. Тиигэжэ ажалнай түрүүшын үедэ ехээр һаатадаг байгаа. Комбайнернууд энээние анхаралдаа абаха ёһотойбди.

Парти, правительствомнай арад зонойнгоо ажабайдалые һайжаруулхын түлөө ехэ оролдолго гаргажа байна.

Энэ оролдолгын харюуда би мүнөө жэл даажа абаһан комбайнаараа лафетнэ жаткаар хадагдаһан таряае үдэр соо 20 гектарһаа багаа бэшые суглуулжа сохихоб, мүн энээнһээ бага бэшэ таряа комбайнаараа хуряахаб гэжэ уялга абанаб. Тиигээд аймагайнгаа бүхы механизаторнуудые социалистическэ мүрысөөндэ уринаб.

М. Коршунов, Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолойн МТС-эй комбайнер.

Бэлэн бэшэ

Ороoһо таряа хэхэ амбаарнуудые бэлэдхэхэ гээшэ ургаса хуряалгада бэлэдхэлэй нэгэ шухала хүдэлмэринь мүн. Тиибэшье һаа, Зэдын аймагай «Октябрь» колхозойхид тарянайнгаа амбаарнуудые һэльбэн заһаха, шэнэнүүдые бариха хэрэгтэ анхаралаа табинагүй. Колхозой тарянай центральна склад шэнэ ургасын таряа тушаажа абалгада мүнөө болотор бэлэн болгогдоодүй. Оройгоороо дуһаална, сагаадагдаагүй, бусад жэжэ заһабаринууд хэгдээгүй. Оройлогдоһон газараараа дуһаалхаһаа гадна, складай хахад хубинь оройдоо хушалтагүй байһаар. Энээн дээрэһээ боложо, бороогой ороходо складай потологынь үмхиржэ, муудажа байна.

Мүн тэрэшэлэн колхозой хушалтатай тогууд заһабарилагданагүй, шэнээр баригдажа байһаниинь дүүргэгдээгүй. Колхозой комплексно хоёрдохи бригадада нэгэ шэнэ ток баригдажа захалһан аад, мүнөөшье болотор дүүргэгдээдүй байһаар. Ток үшөө хушалтагүй, таряа адхаха талмайнь цементээр шанар муутайгаар жэлэгдээ.

Нэгэдэхи комплексно бригадада мүнөө жэл үшөө нэгэ тарянай ток баригдахаар хараалагдаһан юм. Тиигээд эндэ 15 кубометр барилгын модо, 16 кубометр тес зөөгдэжэ, асарагдаһаар һара боложо байна. Теэд мүнөө болотор ток баригдажа захалаадүй.

Колхоздо мүн тэрэшэлэн таряа хатааха, сэбэрлэхэ машинанууд нобшо удаанаар заһабарилагдана. Хоёрдохи бригадын тарянай ток дээрэ таряа хатааха «Кузбасс» гэжэ нэгэ машина байдаг. Теэд энээнэй эбдэрхэй, бүтэниинь хэншье мэдэнэгүй. Нэгэдэхи бригадада таряа сэбэрлэхэ хоёр машинын зарим частьнууд дутуу, тиимэһээ эдэнь бэлэн бэшэ. Колхозой тараан ажалай бригаданuудта таряа сэбэрлэлгын бусадшье машинанууд дутуу.

Үглөө мүнөөгүй таряа хуряалгада орохонь. Шэнэ ургасын таряа тушаан абахаар бэлэн бэшэ байхадаа колхозой хүтэлбэрилэгшэд юу бодожо байна гээшэб. Дары хэмжээ абтаха ёһотой.

В. Жигжитов.

Түрүүшын гектарнууд

ЕХЭ-КУДАРА. **(Телефоноор абтаба).** Энэ жэл Кударын аймагай колхозуудта ороoһото болон бусад культурануудай ургаса яһала һайн. Мүнөө колхознигууд, механизаторнуудай зорилго юуб гэхэдэ, оролдожо ургуулһан ургасаяа саг болзор соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха ябадал болоно. Энээнэй тулада аймагай колхозууд таряанайнгаа ехэнхи хубиие шэнэ аргаар —амяарлан хуряаха гэжэ шиидэбэ.

Тиигээд мүнөө Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд тарягаа амяарлан хуряажа захалба. МТС-эй 2-дохи, 3-дахи тракторна бригадын механизаторнууд «Путь к коммунизму» колхозой Улыка, Извёстка гэжэ газарнуудта 50 гектарай шэнииэ хадаа. Лафетнэ жаткын машинистнууд Д. Игумнов, И. Жарников гэгшэд машинаяа һайнаар хүдэлгэжэ, һаадгүйгөөр ябуулна. Энэ колхоз мүнөө жэлдэ тарянайнгаа 80 процентые амяарлан хуряаха юм.

Мүн тэрэшэлэн «Путь Октября», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай полинууд дээрэ түрүүшын тараан шэнэ аргаар хадагдажа захалаа.

Хуряагдажа байһан полинуудай ургасые харахада, гектар бүриһөө дунда зэргээр 11—15 центнер, заримдаа үшөө дээшэшье тараан абтахаар багсаагдана.

Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд мүнөө жэл тарянайнгаа полинуудай 70—85 процентые амяарлан хуряахань.

Б. Доржиев.

Гүрэндөө тарган мал тушаая

Һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ тухай парти, правительствынгаа табиһан зорилгые бэелүүлэн, республикымнай түрүү колхозууд, совхозууд гахай, эбэртэ бодо мал, хони, ямаа бэлшээн тарагалуулга, шахалгада гол анхаралаа табидаг болоо.

Һая партиин обкомой ээлжээтэ пленум боложо, хүдөө ажахын продуктнуудые абалгаар социалистическэ уялгануудай ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Мал ажалай продуктнуудые абалгаар зарим тэды амжалта туйлагдабашье, дутуунууд үшөөл олон гэжэ пленум тэмдэглээ. Мяха, илангаяа гахайн мяха абалгаар социалистическэ уялганууд тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна гэжэ тэндэ заагдаад, энэ жэлдэ нёдондонойхидо орходоо 45 процент ехэ мяха абаха гэһэн зорилго табигдаа. Харин 1960 ондо республикын колхозууд нёдондонойхидо орходоо 2,1 дахин ехэ мяха абаха ёһотой. Энэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада хамагай түрүүндэ малаа һайнаар бэлшээн таргалуулха, олоорнь шахаха ёһотойбди.

Мүнөө жэл зунай бэлшээриин үедэ Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд малаа хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар таргалуулжа байна. Июнь һарада бэлшээриин ногооной муухан байбашье, эндэхи колхозууд 2270 толгой эбэртэ бодо малайнгаа шэгнүүрые хамтадань 451 центнерээр, толгой бүриинхииень сүүдхэдээ 630 граммаар нэмээгээ. Июль һарада бэлшээриин ногоон һайжаржа, бүри һайн амжалта туйлагдаба. Зарим колхозууд, жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз июнь, июль һаранuудта гунан, дүнэн сарнуудайнгаа шэгнүүрые сүүдхэдээ килограмм, килограмм хахадаар нэмээһэн байна.

Эндэхи колхозууд малаа хайшан гээд һайнаар таргалуулнаб?

Малай зунай бэлшээриие зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ аймагай партийна организаци эртээнһээ шухала анхаралаа табяа. Тиигэжэ бүри үбэл байхада, тусхай гүүртэнүүд эмхидхэгдэжэ, гүрэндэ тушаагдаха һубай мал бордогдожо захалаа һэн. Иимэ гүүртэнүүдтэ дүршэлтэй, ажалда үнэн сэхээр хандадаг колхознигууд, илангаяа коммунистнууд болон комсомолецуудай дундаһаа олоор эльгээгдэһэн байгаа.

Таргалуулагдаха мал зундаа нэмэлтэ тэжээл эдилсэхэһээ гадна, олонхи гүүртэнүүдтэ түхэреэн сүүдхэ соо адуулагдана. Тэдэ саг сагтаа уһалагдадаг, минеральна тэжээлээр дутадаггүй.

Мал адуулагшад али болохоор урмашуулагдана. Малынь һара бүри шэгнэгдэжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө хэды шэнээн нэмэлтэ түлбэри абаха байһаниинь малшадта дуулгагдажа, мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэжэ байдаг. Малшад эндэ ажалта үдэртөө һара, квартал бүхэндэ авансаар мүнгэ абана.

Аймагай түрүү колхозууд гансашье эбэртэ бодо мал, хони, ямаа бэлшээн һайса таргалуулдаг бэшэ, мүн гахай олоор шахана.

Мүнөө жэл шэгнүүр ехэтэй, тарган мал гүрэндөө олоор тушаадаг болоһон Кяхтын, Курумканай, Байкало-Кударын болон бусад зарим аймагуудай колхозууд зунай бэлшээриие яһала һайнаар эмхидхээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тиибэшье, горьтой уялгануудые абаһан аад, мал таргалуулхада эгээл таарамжатай зунай хүхэ ногооной үедэ малаа мүртэйгөөр бэлшээдэггүй колхозууд, совхозууд олон. Ногоо һайнтай бэлшээреэр элбэг Закаменай, Ториин аймагуудай колхозууд мал таргалуулха тушаа оролдолго гарганагүй. Закаменай колхозууд үнгэрэгшэ хахад жэл соо эбэртэ малайнгаа 70, хонидойнгоо 90 процентые туранхайгаар, дундаһаа доошо шадалтайгаар гүрэндэ тушааба.

Мүн Хэжэнгын, Яруунын, Кударын, Зэдын, Баргажанай аймагуудта, Сэлэнгын, Хориин совхозуудта малай зунай бэлшээри муугаар эмхидхэгдэнэ, энэ шухала хэрэгтэ хүсэд анхарал табигданагүй. Тэндэ колхозуудай гүүртэ, отаранuудта ябахада элдэб дутагдалнууд үзэгдэнэ. Зарим газарта мал орой шэгнэгдэнэгүй, муугаар, хайша хэрэгээр адуулагдана.

Малшадые али болохоор урмашуулха, культурно-ажаһуудалай, худалдаа-наймаанай талаар эрилтэнүүдыень харюулха гээшэ шухала удхашанартай. Теэд, энэ талаар ехэ дутагдалнууд үзэгдэнэ. Ториин аймагай Уляатай гэжэ нютагта Наринай, Улекчинэй колхозуудай таргалуулагдаха һубай олон мал зуһажа байдаг. Теэд, эндэ арба гаран гүүртэ, отаранuудай байдагшье һаань, нүүдэл наймаан асарагданагүй.

Мүнөө һэрюун боложо, ногоон һайжаржа, малые бэлшээн таргалуулхада эгээл таарамжатай саг болоо. Иигээд гүрэндэ тушаагдаха мал хаа хаанагүй үдэр һүнигүй бэлшээгдэхэ, нэмэлтэ тэжээл эдихэ ёһотой.

Гахай шахахада баһал таарамжатай саг болохонь. Шэнэ ургаса хуряагдажа, гахайнуудта эдюулхэ тэжээл элбэгжэхэ. Тиимэһээ намартаа гахайнуудые олоор шахахын түлөө колхоз,совхоз бүхэн оролдохо зэргэтэй.

Абаһан уялгаяа дүүргэхэ гээшэ аймаг, колхоз, совхоз, гүүртэ бүхэнэй нангин уялга. Мүн социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгажа байха шухала. Партиин обкомой пленум дээрэ элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые түргэноөр усадхажа, мяха абалгые ехэдхэхэ талаар абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд шангаар тэмсэхэ, МТС-үүдэй, совхозуудай, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урда ажал хүдэлмэреэ һайжаруулха тухайнь шанга эрилтэ табиха ёһотой.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Уһанда орожо үхэхээ байгшые абарһанай түлөө" гэһэн медаляар нүхэд Н. П. Медведев, В. И Митряковые шагнаха тухай

«Уһанда орожо үхэхээ байгшые абарһанай түлөө» гэһэн медаль бии болгохо тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1957 оной февралиин 16-най Указай ёһоор, Сэлэнгэ мүрэндэ орожо үхэхээ байһан хүнүүдые зүрхэтэйгөөр, ами бэеэ хайралангүйгөөр үхэлһөө абарһанайнь түлөө Улан-Удэ городой таксомоторно паркын слесарь Николай Петрович **Медведевые**, Улан-Удэ городой нэгэдэхи пожарна командын начальник Валентин Иванович **Митряковые** «Уһанда орожо үхэхээ байгшые абарһанай түлөө» гэһэн медаляар шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй байшан.
1957 оной августын 15.

Үбһэ сабшаха, силос дараха хүдэлмэрээ хаа хаанагүй түргэдхэгты!

★

Кукурузаар силос дарана

Прибайкальска аймагай колхозуудта кукуруза хуряагдажа, силос дарагдажа захалба. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Клочнево гэжэ газарта 20 гектарта тариһан кукурузаяа хуряажа, силос даража байна. Түрүүшын 50 тонно силос дарагдаа.

Тракторист Иван Петров, силос хуряаха комбайнын машинист Гаврил Родионов хоёр үдэр соо 5 гектарай орондо 8—9 гектар хуряана.

К. Карнаков.

Эрхим тармууршан

Түнхэнэй аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон морин тармууршан Иосиф Будаев үдэрэйнгөө даалгабарииe 150—170 процент һайн шанартайгаар дүүргэнэ.

Б. Машкинов.

Модошод колхоздо туһална

Хандагайн леспромхозой модошод Хориин МТС-эй харьяата «Путь Сталина» колхозой ниитынгээ малда үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэнь эдэбхитэйгээр туһална. Мүнөө түс леспромхозой 30 гаран хүн гараар үбһэ сабшалсажа байнхай.

Д. Цыренов.

★ ★ ★

Ажалай эмхидхэл һула

Нёдондо жэлэй энэ үедэ Кяхтын аймагай колхозууд үбһэ хуряалгаяа 60 процент дүүргээд байгаа. Теэд мүнөө августын 10-най мэдээгээр аймагай колхозууд үбһэ бэлдэхэ түсэбөө оройдоо 15 процент дүүргээ.

Үбһэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэриие илангаяа Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цикало А. Я., партийна организациин секретарь нүхэр Гайфутдинов Ф.) унжагайруулна. Эндэ 300 толгой бодо мал, 4 мянга шахуу хонид үбэлжэхэ юм. Адууһа малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада калининайхид 12 мянган центнер үбһэ бэлэдхэхэ ёһотой. Августын 10-най байдалаар энэ колхоз 648 центнер бэлдээ гэхэ гү, али түсэбөө оройдоол 5 процент дүүргээ.

Сэлэнгэ мүрэниие зубшаһан Ботын үргэн талада хоёр бригада, үнеэдэй болон хонидой фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үбһэ тэжээл бэлдэжэ байна. Нүхэр Самойловой хүтэлбэрилдэг тракторна тараан ажалай бригада хорёод хоногой туршада оройдоо 90 гектар үбһэ сабшаа. Хэрбээ машина зэмсэгүүдээ бүтээсэ ехэтэйгээр, һайнаар ашаглаа һаа, энэ үе соо гол түлэб үбһэ хуряалга дүүргэхэ байгаа. «ХТЗ-7» маркын трактор орой ашаглагданагүй. Бригадир нүхэр Самойлов «бороо хура орожо ногоо гутааха» гэһэн шалтагаан урдаа барьяад, тракторна, морин косилкануудаа хүдэлгүүлнэгүй. Жэшээлхэдэ, августын 12-то сэлмэг наратай үдэр байба. Гэбэшье, нүхэр Самойлов огторгой өөдэ хаража «бороо хура орохо шэнжэтэй» гэжэрхоёод, тракторна болон морин косилкануудаа ябуулбагүй. Теэд, тэрэ үдэшэлэн, мүн үглөөшье үдэрынь бороо хура ороогүй.

Эндэхи тракторна тараан ажалай бригада оройдоол 9 хүнһөө бүридэнэ. Тиибэшье гол түлэб Усть-Кяхтын эмхи зурганууудһаа ерэһэн хүнүүд, Погранична МТС-эй механизаторнууд хүдэлнэ. Колхозһоо гансал нэгэ басаган эдеэ шанагшаар хүдэлнэ. Ажалай журам тон һула. Олонхи механизаторнууд байрадаа хононгүй, ажалай һүүлээр 4 модоной газарта Усть-Кяхта тосхон ошожо хоноод, үглөөнэй 9—10 часта бусана. Жэшээлхэдэ, прицепщик Виктор Борисов үдэшэлэн эртэ гэртээ бусаад, үглөөдэрынь наранай дээрэ гарашаһан хойно ажалдаа ерэнэ. Үдэрэйнгөө даалгабариие дүүргэдэг хүнүүд үсөөн. Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Цикало үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие түргэдхэхэ тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Үбһэнэй бригаданuудаар тон үсөөн ябана.

Харанхы гэжэ нютагта, таряа талханай полинуудай хажуугаар хээрын үрмэдэһэ ногоо, шаралжаа элбэг ехээр ургадаг. Гэбэшье, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цикалын гэмээр нэгэшье тонно силос дарагданагүй.

Мүн Бото нютагта Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёр комплексно бригада үбһэ тэжээл бэлдэжэ байна. Сэлэнгэ мүрэнэй тохойдо байрлаһан Табангуудай бригада арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэжэ шаданагүй. Гурбан морин косилканууд июлиин 24-һөө августын 12 хүрэтэр 150 гактар сабшаха байгаад, оройдоол 88 гектар сабшаа. Мүнөө нэгэл морин косилка хүдэлнэ. Хоёрдохи морин косилкань эбдэржэ, урагшаа ябанагүй. Гурбадахи косилкань колхозой правлениин захиралтаар Сэлэнгын бэдэрэлгын геологическа партида үгтэнхэй.

— Морин косилкануудаа бултыень юундэ ябуулнагүйбтэ,—гэжэ һурахада:—Мори унаа дутамаг дээрэһээ хэрэглэжэ шадаагүйбди,—гэжэ бригадир нүхэр Перевалов харюусана.

Тэжээл бэлэдхэлгээр гүнзэгы гээгдэлдэ ороһон Калининай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ партиин Кяхтын айком болон аймгүйсэдком шанга эрилтэ хэхээр болоо.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

32 агитатор поли дээрэ хүдэлнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Заганай сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз таряан ажал ехэтэй ажахы юм. Энэ артель 4800 гектар орооһото тарятай, тэрэнэй 300 гектарынь шэниисэ эзэлнэ. Гадна кукуруза, наран сэсэг 500, зелёнко 830, хартаабха 100, капуста 60 гектарта таригданхай. Энэ жэлдэ колхозой тарялан дээрэ һайн ургаса гаранхай. Баян ургасаяа хуряалгада Заганай колхознигууд эртээнһээ бэлдэжэ эхилээ.

Таряа хуряалгада бэлэдхэхэ хэрэгые колхозой парторганизаци шадамараар хүтэлбэрилнэ. Үшөө июнь һарада нэмэл партийна суглаан боложо, таряа хуряалгадаа һайнаар бэлдэхэ асуудалые коммунистнууд зүбшэн хэлсээд, зохихо тогтоол баталан абаһан байгаа. Колхозуудай тогуудые механизацилха тухай асуудал августын 1-дэ Гашейн МТС-эй механизаторнуудай зүблөөн дээрэ мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн.

Партийна суглаанай шиидхэбэриие бэелүүлэн, таряа хуряалгада коммунистнууд, бүхы колхознигууд эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ ороһон байгаа. Шэнэ ургаса хадагалха 210 дүрбэлжэн метр талмайтай склад, 27 амбаар, хушалтатай 13 сарай, «ВИСХОМ» гэжэ таряа хатаадаг 3 сушилка болон бусад хэрэгсэлнүүд таряа тушаажа абахаар бэлэн болгогдоо. Жэшээлхэдэ, таряан ажалай хоёрдохи бригада (бригадирынь нүхэр Филиппов) таряанайнгаа бүхы складуудые заһабарилжа дүүргээд, извёсткоор будаа, дезинфекци хээ. Гадна 200 дүрбэлжэн метр талмайтай, цементээр хушагдаһан хоёр талмай түхеэрээ.

Тус артель хамта дээрээ 3000 дүрбэлжэн метр талмай цементээр хушаа.

Комбайнуудай һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхын тулада таряа зөөхэ олон мори унаа болон 6 ашаанай машина, трактораар зүдхүүлдэг 5 прицеп тэргэ бэлдэгдэжэ, тракторна бригадануудай бригадирнуудай мэдэлдэ үгтөө. Автомашинанууд түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлхэ юм. Тиимэһээ хоёр халаанда хүдэлхэ жолоошод, таряа ашаха хүдэлмэришэд тодолон олдонхой. Гашейн МТС-һээ Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхэ комбайнернуудай (хамта 17 хүн) зүблөөн колхозой парторганизациин үүсхэлээр зарлагдажа, таряанай тогуудые механизацилха тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Комбайнернууд колхозой 5 ток механизировалхэ, таряа ашаһан машина шэгнэхэ, автошэгнүүрнүүдые тодхохо болон бусад даалгабаринуудые абаа һэн. Механизаторнуудай бригада энэ хүдэлмэреэ мүнөө дүүргээд байна. Энэ колхоз таряа сэбэрлэхэ машинануудаар гүйсэд хангагданхай.

Гэбэшье, таряа хуряалгаяа саг болзор соонь үнгэргэхэ хэрэг хүнүүдэй оролдосотойгоор ажаллалгаһаа дулдыдадаг гээшэ. Тиимэһээ колхозой парторганизаци ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ эртээнһээ бэлдэжэ байнхай. Таряа хуряалгын эхилһэн мүнөө үедэ 32 агитатор ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Лозунгнууд, плакадууд, фотомонтажууд болон харуулан ойлгуулха бусад зүйлнүүд бэлэдхэгдэжэ байнхай. Гадна, һаядаа колхозой парторганизаци таряа хуряалгадаа зорюулан, «Заганай колхозник» гэжэ олон тиражтай газетын ээлжээтэ номер гаргахань.

М. Фалилеев.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар

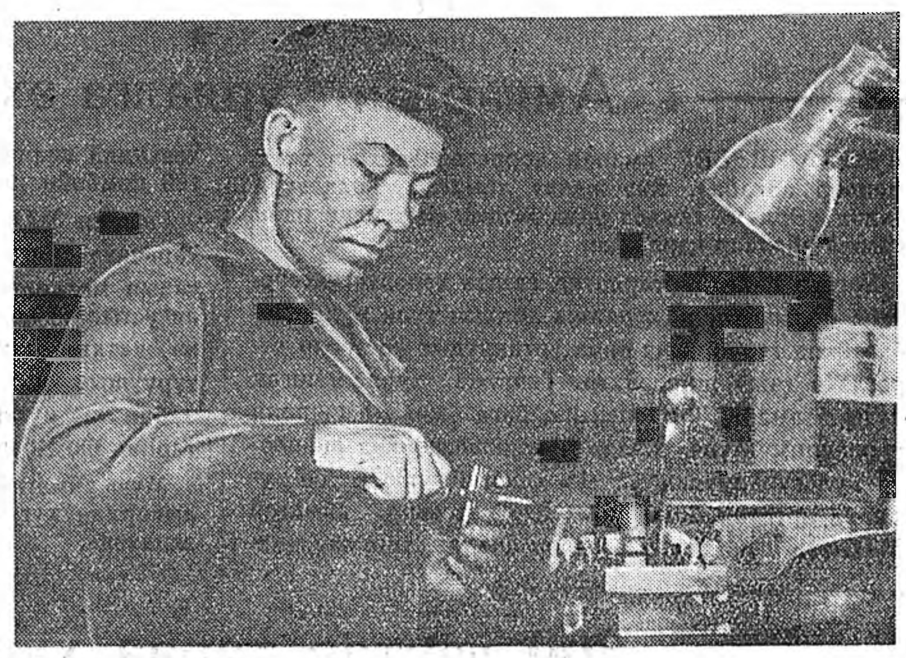
Республикын колхоз, совхоз, МТС-үүдэй парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар Улан-Удэ городто һаяхан болобо.

«МТС, колхоз болон совхозуудай эхин парторганизацинуудай хүдэлмэри тухай, тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд» гэһэн элидхэл КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой партийна органуудай таһагые даагша нүхэр Б. С. Семёнов хэбэ. Нүхэр Семёновэй элидхэл хэһэн эхин парторганизацинуудай хүдэлмэриин зарим зэргээр һайжаржа байһые тэмдэглэхэ зуураа, тэдэнэй ажалябуулгадахи горьтой дутуунуудые элирүүлэн шүүмжэлжэ, саашанхи зорилгонуудыень тодорхойлоо.

Элидхэлэй һүүлээр Курумканай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Дамбаев, Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Бубеев, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Идамжапов, Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Леонов, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Будаев болон бусад хамта юһэн хүн үгэ хэлээ. Үгэ хэлэгшэд партийна организацинуудайнгаа хэжэ байһан хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдөө.

Иимэ семинар үнгэргэхэдэ, партийна эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэл халан абалсаха хэрэгтэ ехэ туһатай байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Агууехэ Октябриин 40 ойн хүндэлэлдэ

Улан-Удын судна заһабарилгын заводой механическа цехын түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн Г. Ф. Хомяков Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 300 процент хүрэтэр дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Хомяков хүдэлжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Гүрэндөө загаһа ехээр тушаана

Баргажанай Адагай загаһа барилгын колхозууд Агууехэ Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын тулада өөһэд хоорондоо мүрысэн, гүрэнэй түсэбые һараһаа һарада үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ «Путь к коммунизму» колхозой (түрүүлэгшэнь Василий Коркин) загаһашад түрүүлжэ ябана. Тус колхозой бригаданууд үглөөнһөө үдэшын орой болотор Байгал далай дээрэ загаһашална. Хэдышье һалхитай, бороотой байгаашье һаань, эрьедэ дүтэ табигдаһан губшуурнуудаа түргэ түргэн эрьежэ, онгосоор дүүрэн загаһа асардаг. Энэ колхозой загаһашадай гаргаһан оролдолгонь дэмы үнгэрөөгүй. Загаһа бариха жэлэйнь түсэб августын 10-да үлүүлэн дүүргэгдээ. Мүнөө түсэбһөө гадуур олон центнер загаһан тушаагдажа байна.

Колхозой бригадир Иннокентий Георгиевич Екимовэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Тэрэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхозой гэшүүд мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Тэдэнэр жэлэй эхинһээ хойшо 2827 центнер загаһа гүрэндөө тушаажа, гурбадахи кварталайнгаа түсэбые мүн лэ үлүүлэн дүүргээ. Дмитрий Милютинэй хүтэлбэрилдэг бригада үнгэрһэн үе соо 1000-һаа дээшэ центнер загаһа тушаагаа. Энэ бригадада дүршэл ехэтэй загаһашад олон юм. Жэшээлхэдэ, нүхэд А. Кобылкина, И. Милютин болон бусад Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тулада тэмсэжэ байнад.

С. Шапхаев.

Түсэбһөө гадуур ашаа шэрэнэ

1-дэхи автотранспортна конторын хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөнэй 2-дохи кварталай дүнгүүдээр КПСС-эй Улан-Удын горкомой ба горсоведэй дамжуулгын Улаан туг абаһан байгаа.

Туйлаһан амжалтаараа урмашаһан тус коллектив бүри эршэмтэйгээр хүдэлжэ байна. Июль һараһаа эхилжэ энэ конторын жолоошод 10 мянга гаран тонно ашаа түсэбһөө гадуур шэрэбэ. 7 һарын туршада эндэ 70 мянган литр бензин алмагдаа, хахад миллион түхэриг олзо түсэбһөө гадуур олдоо.

Машинын жолоошод Г. Максимов, С. Посметный, Г. Таракановский гэгшэд ашаа шэрэхэ түсэбөө 1,5 дахин үлүүлэн дүүргэнэ. Сергей Митрофанович Посметный 7 һарынгаа түсэб 215 процент дүүргэжэ, 1780 литр бензин алмаа. Даажа абаһан машинаяа һайнаар харууһалжа, зүбөөр ашаглаһанай ашаар 4 мянга шахуу түхэриг мүнгэн зөөри алмаба.

М. Васильев.

Советскэ профсоюзуудай 50 жэлэй ойто дашарамдуулан профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведтэ ВФП-гэй эльгээһэн бэшэг

Капиталистическэ дарлалта, мүлжэлгэһөө хэтэ мүнхэдөө сүлөөрһэн, Эхэ оронойнгоо, хуби заяанайнгаа эзэд болоһон Советскэ Союзай эрэгтэй, эмэгтэй ажалшад өөрынгөө хүсэн түгэс профсоюзна организациин алдарта 50 жэлэй ойе баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Мүнөө дарлалта мүлжэлгэ доро байһан гү, али мүн лэ шэнэ общество байгуулжа байһан бүхы дэлхэйн оронуудай олон миллион ажалшад Советскэ Союзда ажаһуудаг ахадүүнэрэйнгээ таһалгаряагүйгөөр амжалтануудые туйлахыень омогорхон хаража, тэдээнтэй хамта ехээр баярлана.

Эдэ бүхы ажалшадай һанал бодолые мэдүүлжэ байһандаа этигэн, Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци пролетарска интернационализмын туг доро өөһэдынгөө ороной болон бүхы дэлхэйн ажалшадай аша туһын түлөө 50 жэлэй туршада тэмсэхэдээ, советскэ профсоюзуудай болон тэдэнэй Центральна Соведэй туйлаһан гайхамшагта амжалтануудаарнь тэдэниие халуунаар амаршална.

Бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэдэй туһаламжаар Советскэ Союзай профсоюз хадаа хаанта засагай, капиталистическэ дарлалтые усадхаха, түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулха, тэрэнэй экономико болон соёл болбосоролые айхабтар ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ тон ехэ үүргэ дүүргээ юм.

Социалистическэ экономикые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ эрэгтэй, эмэгтэй ажалшадые улам олоор хабаадуулдаг, тэдэнэй ажабайдалые һайжаруулхын түлөө саг үргэлжэ оролдодог байһанайнь түлөө бүхы сов... арад советскэ профсоюзуудта ех... этигэдэг болонхой.

Социалистическэ общество ба... гуулжа, тэрэнээ хамгаалхын түл... эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэ... ажалшадай ажабайдалые һайж... руулхын зорилгоор бодото хэмж... нүүдые хододоо бэелүүлдэг бай... найнь түлөө; эб найрамдалай, нэ... дэлэй болон уласхоорондын хүд... мэришэнэй һаналаа нэгэдэлгын т... лөө эсэшэ сусашагүйгөөр, үнэн ... хээр тэмсэдэг байһанайнь түл... фашизмда эсэргүүсэн арадуу... тэмсэжэ, илаха хэрэгтэ баатар... гаар хабаадаһанайнь түлөө, 12 ж... лэй урда тээ Профсоюзуудай Бү... дэлхэйн Федерациие байгуулха ... лаар эдэбхитэй үүргэ дүүргэһэнэй... түлөө; бүхы дэлхэйн ажалшад... ахадүүгэйхеэр хододоо һаналаа ... гэдэнхэй байдагайнь, бүхы про... союзна организацинуудтай ул... нягта хани барисаатай болохын т... лада оролдодог байһанайнь түл... —бүхы дэлхэйн ажалшад бол... профсоюзууд советскэ профсо... зуудтай хани барисаатай болоһо... тэрэниие хүндэлдэг, тэрээнтэй хо... доо һаналаа нэгэдэнги байдаг б... лоһон юм.

Советскэ профсоюзуудай 50 ж... лэй ой мандаха болтогой!

Советскэ Союзай ажалша... профсоюзуудай болон бүхы д... хэйн ажалшадай нэгэдэл болон ... налаа нэгэдэлгэнь мандаха бол... гой!

Уласхоорондын хүдэлмэришэ... һаналаа нэгэдэлгэ мандаха бол... гой!

ЛУИ САЙЯН, ВФП-... генеральна секретарь.

Редакцида ерэһэн бэшэгүү...

Оролдосотой библиотекарь

Үглөөгүүр Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хүдөөгэй библиотекэдэ оробобди. Үндэршэг бэетэй, тухайлхада дунда наһанай нэгэ эхэнэр дүрбэ, табан багашуултай хөөрэлдэжэ байба.

— Энэ номоо дууһыень уншаа гүш? Хэр һонин бэ? Намда хэлээд үгэл даа,— гэжэ тэрэ эхэнэр шарахан үһэтэй, бэлтэгэрхэн хүбүүнһээ асууна.

—Уншаалби. Һонин лэ гэжэ тэрэ хүбүүн маанадые байд гээд лэ хулгай нюдөөрөө харан харан хөөрэжэ байгаа һэн. Мүн бусадшье нүхэдынь уншаһан номойнгоо удха библиотекарь эхэнэртэ хөөрэжэ үгөөд, ондоо номуудые абажа, бултадаа газаашаа гүйлдэжэ ябашаба.

— Та библиотекарь гүт? — гэжэ би мэдэжэш байгаа һаа, юундэшьеб асуубаб.

— Тиимэ.

—Хэр ажаллажа байнат?

— Дунда зэргэ ажаллажа байнабди даа. Хамаг ажал хэдэг зонууднай барандаа үбһэ хуряалгада гаранхай. Мүнөө эгээл сүлөөгүй хаһа саг болоод байна. Гүүртэнүүд болон үбһэ сабшагшадай отогто арба хоноод лэ номуудые абаашажа, уншаһан номуудыень һөөргэн асарнаб. Иигэжэ нүүдэл библиотекэ эмхидхээд, хүдэлмэрилжэл байнабди,—гэжэ библиотекарь Цырма Дугарова хэлээд, саашань үргэлжэлүүлнэ, — теэд, баһал хотон соохи уншагшадаа мартаха ёһогүй ха юм. Эндэмнай эдир уншагшад гэжэ аргагүй һонин хүнүүд бии гээшэ.

Библиотекарь Дугаровагай ии... жэ хөөрэхэншье зүб. Нүх... Дугарова өөрөө олон хүүгэд... эхэ тула багашуулда аргагүй дур... тай юм. Хүүгэдшье өөрынгөө би... лиотекарьтэ дуратайнууд. Хү... гэдэй ном абахаяа ерэхэ... миил тэрэ номыень абаад, онд... ном үгөөд табидаггүй юм. Уншаһ... номойнь удха хөөрүүлээд, ойлго... гүй газарыень ойлгуулжа хэлэж... байна.

Мүнөө тус библиотекэ 1587 но... той болонхой. Жэлһээ жэлдэ н... мойнь тоо олошорно. Гансахан ма... һара соо 547 түхэригэй ном аба... —Теэд, гансал бурят номууд хом... ерэнэ,—гэжэ Дугарова хөөрэнэ.—Г... родһоо холо байдаг газар аад, н... бага таһархай гээшэ гү? Би һ... өөрөө город ороходоо һүүлшын һ... рануудта гараһан хэдэн бурят н... муудые асараа һэм гэжэ хэлэн... Үбгэд, хүгшэд болон хүүгэд бур... номуудые илангаяа һурагшална,... гэжэ нэмэнэ.

Нүхэр Цырма Дугарова үнэн зү... хэнһөө оролдосотойгоор ажаллад... туладаа нютагайнгаа хүн зон... дунда хүндэтэй болонхой. 170 гар... уншагшадтай болоо. Тэдэнэй тоо... багашуулһаа эхилээд, буурал то... гойтой үбгэд хүрэтэрөө оролсон... Жэшээлхэдэ, 70 гаран наһатай Аб... гаев Капитон үбгэн, мүн Очир... Цыбикжап, залуушуул сооһоо Ар... геева Анна гэгшэд ном ходод... абажа уншана.

В. Жалсанов.

Яруна.

Газетэ зөөлгэ тухай

Доодо Худанай (Хэжэнгэ) Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд захиһан газетэ, журналаа зарим үдэр абадаггүй. Ороото Адагтахи хэлхеэ холбооной таһаг колхозой центрһээ долоон модоной газарта байдаг. Энээниие Дулмажап Батамункуева хүтэлдэг юм. Теэд, энэ нүхэр уялгаяа муугаар дүүргэнэ. Хүн бүхэнэй захиһан газетэ, жу... нал эзэдтэнь хүсэд эльгээнэгүй.

Газетэ, журнал ходол дутуу ер... дэг гэжэ почто тараагша Катя К... риганова гомдоно. Иимэ уша... үбэлһөө хойшо боложол байда... Энээниие Хэжэнгын хэлхеэ холбо... ной таһаг хараадаа абаха ёһотой.

В. Рандалов.

Автотранспортна конторын анхаралда

Городок городһоо Джида станци хүрэтэр үдэртөө хоёр дахин, Городогһоо Баянгол хүрэтэр үдэртөө нэгэ дахин автобус ябадаг юм. Теэд, эдэ автобусуудта һуухын аргагүй, хүн олон байдаг. Тиимэһээ, Цакир ошохо хүнүүд харгы дээрэ гаража, машина хүлеэжэ, удаан саг соо байха баатай болоно. Бая... гол ошодог автобус Цакир хүрэ... ёһотой аад, тиигэдэггүй. 4-дэхи авто... транспортна конторын хүтэлбэри... лэгшэд энэ талаар хэмжээ аба... аабза гэжэ һанагдана.

Б. Шоенов.

Уһанзамайхидай эрилтэ

Бурят-Монголой уһан замай олохон хүдэлмэрилэгшэд хуушаржа, муу болоһон байрануудайнгаа орондо шэнэ гэрнүүдые бариха хүсэлэнтэй. Теэд, энэ хэрэгтэ Зүүн-Сибириин пароходство мүнгэ табинагүй. Тэрэнһээ гадна, Улан-Удэ городто пристаниин, судна заһабарилгын заводой, техническэ участогай б... болоһонһоо хойшо олонхи хүдэ... мэришэд Сэлэнгын баруун бэ... һуурижаад, тэндэнь тосхон тогто... хой. Гэхэ зуура, энэ тосхониие эле... трын галаар хангахын тула хэнш... һанаагаа табинагүй.

Д. Балданов.

Ороноймнай 105 экономическа районуудай Арадай ажахын Соведүүд хоёрдохи һараяа хүдэлмэрилжэ байна. Энэ болзорой багахан байгаашье һаань, промышленность, барилгые шэнэ ёһоор хүтэлбэрилхэ хэрэгэй булюу һайн байһаниинь мүнөө эли тодоор харагдаад байна. Арад зониие үргэнөөр хабаадуулан, Совнархозууд үдэр бүри предприятинуудай болон барилгануудай хүдэлмэриин шухала асуудалнуудые шиидхэнэ, бии байһан шэнэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэнэ. Арадай ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэг хубилгагдаха ёһогүй гэһэн партида харша Маленковой, Кагановичын, Молотовой болон тэдээнтэй нэгэдэһэн Шепиловэй хорото һанамжын буруу байһые ажабайдал харуулна.

Советскэ хэблэлэй шухала зорилго

(Августын 17-ной „Правда" газетын түрүү бэшэг)

Оронойнгоо промышленностиие саашадань хүгжөөхэ, промышленностиин болон гэр байрын барилга хэхэ түсэбүүдые дүүргэхэ талаар Совнархозуудай урда түрүүшын үедэ ехэ. орёо хүндэ зорилгонууд табигданхай.

Манай хэблэл Совнархозуудта нилээдгүй туһаламжа үзүүлхэ уялгатай, үзүүлжэ шадахашье байна. Промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгэй шэнэ ёһонтой, экономическа районуудтай, Совнархозуудай түрүүшын хэмжээ-ябуулгануудтай манай хэблэл ажалшадые танилсуулхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Гэбэшье, энэмнай оройдоол бүри ехэ хүдэлмэриин эхин болоно. Совнархозуудай хүдэлмэри тухай үдэр бүри бэшэжэ байха, шэнэ ёһоор хүтэлбэрилгын дүй дүршэлые дэмжэн нэбтэрүүлхэ, мүн энэ талаар бии байһан дутагдалнууд тухай саг соонь бэшэжэ, тэдэниие зоригтойгоор шүүмжэлхэ гээшэ хэблэлэй дайшалхы зорилго мүн.

«Красное знамя» гэжэ Харьковай областной газетэ экономическа районой эмхидхэгдэһэн түрүүшын үдэрһөө эхилээд, тэрээндэ ехэ анхаралаа хандуулна. «Харьковска экономическа райондо» гэһэн гаршаг газетэһээ һалахаа болинхой. Совнархозой хүдэлмэри тухай, тэрэнэй управленинүүд тухай, промышленна предприятинууд болон барилгануудай хүдэлмэри тухай удха түгэлдэр статьянууд, бэшэгүүд, мэдээсэлнүүд номер бүхэндэ толилогдоно.

Свердловско, Челябинска болон Сталинска экономическа районуудай мүрысөөн тухай «Уральский рабочий», «Челябинский рабочий» болон «Социалистический Донбасс» гэжэ газетэнүүд олон мэдээсэлнүүдые толилдог.

Промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые саашадаа һайжаруулха тухай асуудалнуудые бүхы совет арад зүбшэн хэлсээ һэн. 2 миллион 300 мянга гаран хүн суглаануудта үгэ хэлэжэ, ажаглалтануудые хэһэн, дурадхалнуудые оруулһан байна. 68 мянга гаран хүн түбэй болон нютагай газетэнүүдтэ бэшэг, статьянуудые толилоо. Нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлэй гол зүйлнүүдэй бүгэдэарадай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ байха үедэ ехэ юумэ хэһэн манай хэблэл мүнөөшье арадай ажахые хүгжөөлгын, шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ ажалшадые улам олоорнь хабаадуулха ёһотой.

Арадай ажахын Соведүүд ажал ябуулгаа эрхилхэдээ, олон мянган ажалшадай дүй дүршэл болон үүсхэл хэшээлдэнь, түрүү советскэ техникэ болон наукын туйлалтануудта түшэглэдэг. Ажал хүдэлмэреэ һайн мэдэхэ, эрдэмтэй мэргэжэлтэнүүд Совнархозуудта хүдэлмэрилнэ. Совнархозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй тон нягта харилсаагүйгөөр, тэдэнэй бэшэһэн статьянуудые хэблэлдэ толилонгүйгөөр, мүнөө ямаршье газетын редакци амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ шадахагүй.

Гэбэшье, Совнархозуудай ажал хүдэлмэри тухай багаар бэшэдэг газетэнүүд үшөөл олон. Жэшээнь, «Красный Север» гэжэ Вологдагай областной газетэ металлургическа болон ой модоной промышленностиин хүдэлмэри тухай статьянуудые, мэдээсэлнүүдые оройдоо толилдоггүй шахуу. Гэхэтэй хамта, Вологодско Совнархоздо мэдэлтэй 200 предприятинуудай дунда Череповецкэ металлургическа завод мэтын томо заводууд бии. Барилгын модо бэлэдхэхэ талаар тус область РСФСР дотор гурбадахи һуури эзэлнэ. Гэбэшье, промышленность, барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые хубилгаха тушаа шухала олон асуудалнуудые газетэдээ бэшэлгэдэ редакци металлургиин болон ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулнагүй. Кемеровскэ областиин «Кузбасс» гэжэ газетын редакци арадай ажахые шэнэ ёһоор хүтэлбэрилхэ тушаа мүн баһа мүртэй юумэ бэшэнэгүй. Тус газетэ мүнөө болотор Совнархозтойгоо холбоотой боложо шадаагүй. Кемеровскэ экономическа районой предприятинуудай болон барилгануудай хүдэлмэри тухай дан багаар бэшэдэг байна.

Промышленностиие шэнэ ёһоор хүтэлбэрилдэг болоһонһоо хойшо нютагай хүн зоной үүсхэл хэшээлые тон ехээр бадаргаха арга нүхэсэл олдоо. Арадай ажахыда шэнэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэхэ зорилготой ажахые хүтэлбэрилхэдэнь Совнархозуудта туһалха уялгатай, социалистическэ ёһоор ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгэй түрүү дүй дүршэлые согсолхо уялгатай манай хэблэл үргэн арад зоной үүсхэл хэшээлые бадаруулха ямар ехэ арга боломжотой болонхой гээшэб! Предприяти бүхэнөөр, барилга бүхэнөөр гүрэнэй түсэбые дүүргүүлхын түлөө газетэнүүд эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ ёһотой!

Олониитын үүсхэл хэшээлые, новаторнуудай дүй дүршэлые али болохоор дэмжэхэ, Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ябасые үргэнөөр харуулха, промышленностьда болон барилгада шэнэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэхэ гээшэ хэблэлэй шухала зорилго мүн. Мүн энээнтэй хамта ажал хүдэлмэридөө албан хойрогоор хандаха, гансал өөрынгөө предприятиин тала хараха ябадалые эрид шангаар шүүмжэлээд, эдэ бүгэдые гаргадаг зонуудые газетэ элирүүлхэ уялгатай.

Мүн рабкорнуудай рейднүүдые олоор эмхидхэхэ, ажахын шухала шухала газарнуудта рабкорнуудай постнуудые байгуулха ябадалые газетэнүүд үргэнөөр хэрэглэхэ ёһотой. Энэ талаар «Советская Татария» газетын дүй дүршэл һайшаамаар. Бусад экономическа районуудай предприятинуудай захилнуудые Татарска АССР-эй завод, фабиканууд ямараар дүүргэжэ байнаб гэжэ шалгахын тулада тус газетын редакци олон хүнэй рейд эмхидхэһэн байгаа. Түүхэй эд, материал болон хэрэгсэлнүүдые предприятинуудта саг соонь үгэжэ шададаггүй Татарска Совнархозой ажал хүдэлмэреэ һайжаруулхадань, республиканска газетын хурса шүүмжэлэлнүүдэй туһа хүргэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Техникэ һайжаруулха, түрүү техникэ нэбтэрүүлхэ, предприятинуудые тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба хамжуулан хүдэлгэхэ, ажал хүдэлмэри, үйлэдбэриие зүбөөр эмхидхэхэ тушаа материалнуудые газетэнүүд номер бүхэндөө толилжо байха уялгатай. Мүн социалистическэ ажахые саашадаа эрид шууд һайжаруулхын, КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө газетэнүүд хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, технигүүдэй, партийна, советскэ. ажахын болон профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй үүсхэл хэшээлые али болохоор дэмжэхэ уялгатай.

1960 ондо эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ колхозуудта—27,6 центнер, совхозуудта—20,2 центнер мяха абахын түлөө тэмсэе!

НҮХЭР МАЛШАД! Малаа һайса шахажа, гүрэндэ тарган мяха ехээр тушаая. Мал бүхэнэй сүүдхэ бүриин шэгнүүрые дээшэлүүлхэ даалгабаряа заатагүй дүүргэе!

Гунан сарнуудай гүүртэ

...ү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ ...эсын талаар Америкын Холто Штадуудые ойрын жэлнүүд...үсэхэ тухай түрэл Коммунисти...э партиингаа уряае Зэдын ай...ай «Эрдэм» колхозой малшад ...абтар ехэ баяр баясхалантай...р угтаа һэн. Тиигээд мүнөө зу...хүхэ ногооной үедэ һү ехээр ...жа, малаа һайнаар таргалуул...гүрэндөө тарган мяха, һү, тоһо ...р тушаахын түлөө оролдожо ...на.

...нгэрэгшэ намар коммунист ...чиндоржо Гармаев эрэ хашара...дые тушаажа абаһан юм. Тэдэнэр мүнөө намартаа гунан сарнууд болгогдожо, һайнаар таргалуулагдаад, гүрэндэ тушаагдахаар илгагдаһан байгаа. Энэ гүүртынхид 78 гунан сарнуудые зунай бэлшээриин үедэ һайнаар таргалуулжа, 15—18 пүүд тататарынь таргалуулаад, тушааха уялга абба һэн. Энээнээ амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө гүүртын малшад бүхы оролдосоо гаргана. Сарнууд һайн ногоотой бэлшээридэ үдэр һүнигүй бэлшэжэ, түргэнөөр таргалжа байнхай.

Ринчиндоржо Гармаевтай хамта 65 наһатай үбгэжөөл Дамби Цыбикжапов хэдэн жэлэй туршада мал адуулалсажа байдаг. Энэ үбгэжөөл малые, илангаяа таргалуулагдаха малые бэлшээхэ талаар горьтойхон дүй дүршэлтэй болоо. Бэлшээриингээ газарые үдэр үдэрөөр һэлгэжэ, сарнуудаа үдэртөө хэдэ дахин уһалжа, хирэ хирэ болоод амаруулан, хибэдэһыень хибүүлжэ байгаад ажаллажа байдаг.

Иигэжэ Дабхарай үбэр гэжэ нютагта малаараа зуһажа ажалладаг гүүртынхид гүрэндөө эрхим шанартай, тарган мяха ехээр үгэхын түлөө оролдосотойгоор ажаллажа байна.

Д. Доржиев.

Хамһабариин ажахын түрүү гахайшад

...лан-Удын столовонуудай трестын ...һабариин ажахы тиимэшье ехэ ...э юм. Эндэ гол түлэб гахай үс...рилдэг байна.

...ү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ ...эсын талаар Америкын Холто Штадуудые ойрын жэлнүүд...үсэхэ гэһэн парти, правитель...нгаа Хандалга бэшэгые ун...д байхадаа, ажахын хүдэлмэри...шэд баярлан урмашажа, ажа...шэнэ амжалтануудые түйла...р бэлэмди гэжэ мэдүүлээ һэн.

Эндэхи ажахыһаа һүүлэй үедэ 172 толгой гахай дунда зэргээрээ толгой бүхэнэй 110 килограмм шэгнүүртэйгээр Улан-Удын столовонуудта тушаагдаһан байна. Тэдэнь саалатай, саалалиг гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтаһан байгаа. Мүнөө энэ ажахыда залуу гахайнууд шахалганда табигдаад байна. Энэ жэл эхэ гахай бүриһөө 13—13 поршоонхо абтаад, жэлэй дууһатар үшөө 6—7 поршоонхо абтахаар хүлеэгдэнэ.

Мяха ехээр абахын түлөө жэшээтэ һайнаар ажалладаг гахайшад эндэ бии. Тэдэнэй тоодо Валентина Коркина, Галина Герновская ба бусад оролсоно. Энэ ажахы мүнөө хахалагдадаг газарай 100 гектар бүридэ 95 центнер мяха абанхай. Иигэжэ тус ажахы мүнөө жэл гахай бүхэнэйнь центнерһээ үлүү болоторынь шахажа, 550 толгойе тушаахань. Түсэбөөрөө 450 центнер гахайн мяха тушааха ёһотой байгаа. Энэнь хахалагдадаг газарай 100 гектар бүридэ 200 центнерһээ дээшэ мяхан абтаха болоно.

Г. Ильин.

Гүрэндэ тушаагдаһан мал таргалуулха гэжэ оролдоно

Гүрэндэ тушаагдаһан, худалдаг...ан малые тушаан абадаг айма...гтахи контороиууд нёдондо жэл... манай комбинадай мэдэлдэ үг...эн байна. Иигэжэ республикын ...готскот» конторые усадхаад, тэ...эй хэрэг тушаалые мяханай ком...адта үгэһэнниинь зүб байгаа. ...ндэб гэхэдэ, тэрэ конторын за...аанай аппарадта байһан олон ...о хүнүүдые сүлөөлжэ, зуугаад ...ган түхэриг гүрэнэй мүнгэ арь...ха арга олдоо. Тиихэдэ мал ту...лга-абалгын хүдэлмэри гүрим...болоо, конторын базануудта ма... удаан саг соо барижа, гүрэнэй ...гэ ехээр гаргашалха ушар усад...даа. Богонёор хэлэхэдэ, «Загот...т» конторо мяха-консервын ком...ат хоёрой өөһэдынгөө тала ха...ха, ажал хэрэгтээ элдэб һаад ...аруулхаяа болиһониинь һай...алтай байна.

...нэ жэлэй эхиндэ комбинадай, ...агуудай бэлэдхэлэй конторонуу... бүхы хүдэлмэрилэгшэд Октяб...н һайндэрэй хүндэлэлдэ социа...тическэ уялга абаа һэн. Тэрэ ...га соо мяха болон һүнэй про...тнууд хүдөө нютагуудай ажал...һаа бүри ехээр худалдан абаха ...э хэлэгдэнэ. Мүнөө бэлэдхэлэй ...торонуудай хүдэлмэрилэгшэд ...һан тэрэ уялгаяа дүүргэхын тү...шангаар тэмсэжэ байна.

...лдэб сортын колбаса, консервэ ...он мяханай бусад зүйлнүүдые ...ээр гаргаха гээшэ колхозууд, ...хозуудай гүрэндэ тушааһан, ху...аһан малые тураангүйгөөр ...элхэ газар хүрэтэр асархаһаа ...эр дулдыдаха байна.

...ПСС-эй Центральна Комитедэй, ...СР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...нойнгоо хүдөө ажахын бүхы хү...мэрилэгшэдтэ хандаһан Хандал...зүбшэн хэлсэжэ, манай хүдэлмэ...эгшэд малай тэжээлэй өөрын ...а бии болгохо тушаа шухала ...жээнүүдые абаха гэжэ шиидээ ... Мүнөө жэлдэ ороохото болон ...ээлэй культурануудай тарилга ...ндонойхиһоо хоёр дахин ехэд...гээ. Малай тэжээл ехээр бэлэд... байхадаа, аймагуудтахи бэлэд...й конторо бүхэн өөртөө малай ...ээлэй базатай боложо байна. ...лэдхэлэй конторонууд тушаан абаһан малаа комбинат хүрэтэр асарха зуураа тураангүйгөөр, шэгнүүрыень нэмээжэ, гүрэндөө олон центнер мяха ехээр үгэхэ аргатай болоно.

Манай комбинат болон бэлэдхэлэй конторонууд тиимэ базануудтай боложо эхилээ. Комбинадаймнай цех болон заводуудай үйлэдбэриһөө эдеэ хоолой ехэ зүйл, үлээдэһэн гарадаг. Тэрээгээр гахай тэжээхэдэ ехэ таатай. Мүнөө комбинадай дэргэдэ мянга шахуу толгой гахай шахалганда табигданхай. Мүн хэдэн мянган тахяа шахан таргалуулагдана. Эдэ олон тахяа, гахайнуудые комбинадайнгаа дэргэдэ тэжээхэдээ гүрэндөө ехэхэн хэмжээнэй тарган мяха нэмэжэ үгэхэ аргатай болообди. Мүнөө шубуудые шахан таргалуулха тусхай цех баригдажа байна. Онохойдо индюк болон пекинскэ үүлтэрэй нугаһадые үсхэбэрилхэ фабрика баригдажа байна. Мүнөө тэндэ мянгаад эмэ индюк бии. Ерэхэ жэлдэ тэдэ индюгүүд хэдэн дахин олошоруулагдаха юм. Тиихэдэ жэл соо 40 мянган тахяа үүсэдэ үгэжэ байха тусхай фабрика барихаар хараалагданхай.

Байгша оной түрүүшын хахад соо гүрэндэ мал тушаалга урдынхиһаа һураггүй һайнаар үнгэргэгдэжэ, нёдондоной энэ үеынхиһөө тарган, олоншье мал тушаагдаба. Курумканай аймагай бэлэдхэлэй конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Кондаков) түсэбөө 113,5 процент, Яруунын конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Шоноев)—112, Түнхэнэй конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Величко)— 104,5, Хэжэнгын конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Тапхаев)—101,6 процент дүүргээ.

Урда жэлнүүдэйхидэл адли «Заготскот» конторын захиралта хүлеэжэ, тушаагдаһан мал нэгэ газарта удаан саг соо байлгагдаха гү, али бэлшээри муутай газараар тууха ябадал усадхагдаа. Энэ жэлдэ абтаһан мал мяханай комбинадта сэхэ асарагдаха замдаа пунктнуудта һайн тэжээлээр эдеэлүүлэгдэнэ, сат соогоо уһалагдана. Бэлэдхэлэй пунктнуудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхээд байхада, туугдажа ябаһан мал шэгнүүрээ гээхэһээ байха, нэмэдэг байха юм. Мяханай комбинадта хүрөөд байһан мал тарган туранхайнгаа талаар тусхай һүрэг болгон илгагдажа адуулагдана.

Бэлэдхэлэй аймаг хоорондын Улан-Удын конторо (эрхилэгшэнь нүхэр Тыжеев) мал таргалуулха хоёрдохи кварталайнгаа түсэбые 156 процент дүүргээ һэн. Тус конторо гүрэндөө зуу гаран центнер тарган мяха үгэжэ, түсэбһөө гадуур 176 мянган түхэриг олзо доход оруулаа. Тэрэ мүнгөөрөө мал шахаха пункт барижа байнхай.

Улан-Удын энэ конторын түрүү гахайшад Анна Болонева Таися Богатарева хоёр сүүдхэ соо гахайн шэгнүүрые дунда зэргээр 500 граммаар нэмээхэ байһан аад, 740 грамм хүрэтэр дээшэлүүлжэ байна. Эдэ түрүүшүүл ажал хэрэгтээ үнэн сэхээр хандажа, гахай шахаха зоотехническэ заабариие наринаар сахиһанай ашаар иимэ амжалта түйлана. Тэдэнэр гахайн шэгнүүрые бүри ехээр нэмээхын түлөө өөһэд хоорондоо мүрысэнэ. Спиртын заводой болон мяханай комбинадай мал шахадаг цехүүдэй хүдэлмэришэдые баһал магтахаар.

Бэлэдхэлэй бүхы конторонуудай коллективүүд малаа тураахагүйн, тоо толгойень олошоруулхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэнхэй. Сэлэнгын конторын хонишон Сергей Лазаревич Петров харууһаджа байһан 177 эхэ хониноо 188 хурьга абаад түлжүүлжэ байна. Олоор абтаһан тэдэ хурьгадые колхозууд болон совхозуудта худалдаашье һаа, малай тоо толгой олошоруулха хэрэгтэ туһа нэмэри болохо байна ха юм.

Колхозууд болон совхозуудһаа гүрэндэ мал тушааха ба худалдан абаха эгээл харюусалгатай саг ерээ. Манай бэлэдхэлэй конторын хүдэлмэрилэгшэд эдэбхи үүсхэл гарган хүдэлмэрилжэ, малай тарган туранхайе зүбөөр сэгнэхэ, асарагдаһан мал саг болзор соонь тушаан абахаһаа гадна, абаһан малаа үшөө таргалуулха, комбинадта асархадаа тураахагүйе оролдохо уялгатай.

Г. Артёмов, Улан-Удын мяха-консервын комбинадай директорэй орлогшо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ анха түрүүшынхеэ яһала олон гахай — 50 гахай шахажа, гүрэндэ тушааһан Иволгын аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ хоёр-гурба дахин олон гахай шахаха гэжэ шиидээ. Үнгэрэгшэ хабартаа 30 гахай шахагдажа, центнер-центнер шэгнүүртэйгээр тушаагдаа һэн. Һая үшөө 12 толгой шахалгаһаа абтаба. Намартаа үшөө зуугаад гахай шахагдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фермын шахамалнууд.

Ц. Дондоковой фото.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Закарпатска областиин Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ю. И. Терпай электрическэ аппарадаар яажа хони хайшалхаб гэжэ харуулжа байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Шофёрнуудай амжалта

Автотранспортна 1-дэхи конторо Бурят-Монголой автотрестын түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Агуухэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүүшын үдэрһөө тус конторын шофёрнууд амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Республикын арадай ажахыда ашаа шэрэхэ түсэбөө декабрь һарын 5-да дүүргэхэ, өөрынь үные 3 процентээр химдаруулха, 100 мянган литр бензин арьбалха гэжэ конторын хүдэлмэришэдэй баталан абаһан уялга соо хэлэгдэнэ.

Эндэхи шофёрнууд абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө эрид шууд тэмсэжэ байнхай. Ашаа шэрэлгээр 1-дэхи, 2-дохи кварталай түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ зуураа, 244 мянган түхэриг түсэбһөө гадуур олзо доход оруулаа. Иигэжэ 1-дэхи конторын шофёрнууд жэлэй түрүүшын хахад соо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараһанайнгаа ашаар КПСС-эй Улан-Удын горкомой, горсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

Мүнөө энэ конторын шофёрнууд түйлаһан амжалтаяа улам арьбадхаха зорилгоор хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл хэрэглэнэ. Олохон шофёрнууд холо ашаа шэрэхэдээ прицепүүдые шагтагалжа, ашаа зөөлгэеэ улам түргэдхэнэ. Тэдэнэй тоодо Г. Таракановский, С. Гусев, М. Власов, М. Хромых болон бусадороно. Эдэ новаторнууд даажа байһан автомашинануудтаа техническэ харууһа һайнаар хэжэ, тэдэнээ заһабарида оруулангүйгөөр удаан саг соо ябуулна. Тиигэжэ капитальна заһабарида гаргашалагдаха гүрэнэй мүнгэ ехээр арьбална.

Гурбадахи кварталай түрүүшын һара хахад соо конторын хүдэлмэришэд бүри ехэ эдэбхитэйгээр ажаллаа. Июль һарада ашаа шэрэхэ түсэбөө горьтойхоноор үлүүлэн дүүргээ. Август һарада бороотой байбашье һаань, конторын шофёрнууд аймагуудта ашаа шэрэхэ даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

В. Михайлов.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХУУДАҺАНУУДҺАА

8 ҺАРЫН ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгануудаа аймагай модо бэлэдхэгшэд амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Августын 8-най мэдээгээр аймагай леспромхозууд модо шэрэхэ 8 һарынгаа түсэб дүүргээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, 65 мянган кубометр ехэ модон гүрэндэ үгтөө.

Курбын леспромхозой модошод 8 һарынгаа түсэб һараһаа үлүү урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 6 мянган кубометр модо бэлэдхэбэ.

«Красная заря», Хори.

ШЭНЭ УРГАСА ТУШААН АБАЛГАДА БЭЛДЭНЭ

Таряа хураалгын халуун үе ойртожо байна. «Заготзерногой» Сэлэнгын пунктын хүдэлмэришэд энэ үеые хүсэд бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула ехэхэн оролдолго гаргана. Таряа хадагалха складууд заһабарилагдажа сэбэрлэгдээ. Таряа сэбэрлэхэ, хатааха, вагондо ашаха машинанууд болон бусад зэр зэмсэгүүд бэлэн болгогдонхой.

«Забайкалец», Кабанск.

ГАХАЙ ОЛООР ШАХАНА

Калининай нэрэмжэтэ колхозойхид 20 гахай шахажа, һаяхан гүрэндэ тушааба. Гахай бүриин амидын шэгнүүр дунда зэргээр 83 килограмм болоо гэхэ гү, али хамтадаа 16 центнер 62 килограмм һайн шанартай мяхан абтаа.

Һүүлшын 20 үдэрэй туршада гахай бүриин амидын шэгнүүр 600—600 граммаар нэмэжэ байгаа. Иимэ амжалта гахайшад эгэшэ дүүнэр Нина, Акулина Бусавиковатанай оролдосотой ажалаар түйлагдаа.

Мүнөө тус колхоздо үшөө 110 поршоонхо шахалгада табигдаа.

«Байкальский колхозник», Байкало-Кудара.

КОЛХОЗУУД — МИЛЛИОНЕРНҮҮД

«Коммунизм» колхозойхид энэ жэлдэ нооһо гүрэндэ тушаажа, 1 миллион 597 мянган түхэриг олзо оруулоа. Мүн эды шэнээн олзо XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз нооһо тушаалгаһаа абаба. Энэнь колхозой бүхы олзо доходойнь гурбанай хоёр хуби болоно. Миллионһоо үлүүтэй олзо Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозойхид абаа.

«Джидинский колхозник».

КОЛХОЗНИГУУД ҺАЙН ГЭРНҮҮДТЭЙ БОЛОНО

«СССР дотор гэр байрын барилга хүгжөөхэ тухай» Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ехээр һайшаан угтаба. Эндэхи олон колхознигууд ажалһаа сүлөөтэй сагтаа өөһэдтөө һайн һайн гэрнүүдые барина. Жэлэй эхилһэнһээ хойшо 20 гаран гэр баригдажа дүүргэгдээ. Колхознигууд А. Сушенов, Ц. Гармаев, С. Шагдурова, Б. Цыбенов болон бусад шэнэ гэрнүүдые барижа орохо. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 20-ёод гэр баригдаха юм.

Гэр барижа байһан колхознигуудта колхозой правлени ехэ туһаламжа хүргэнэ. Хэрэгтэй сагтань автомашина үгэнэ. Пилорама дээрэ модынь хюрөөдэнэ.

«Красное знамя», Түнхэн.

ЗАГАҺАШАДАЙ АМЖАЛТА

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой загаһашад загаһа бариха хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргээд, 3-дахи кварталдашье һайнаар ажаллажа байна. Нүхэр А. Кузнецовой хүтэлбэрилдэг звеногойхид июль һарада 304 центнер загаһа гүрэндэ тушаажа, даалгабаряа 5 дахин үлүүлэн дүүргээ. Мүн нүхэд А. Молчанов, Д. Малыгин гэгшэдэй звенонуудай загаһашад һарынгаа түсэб 168—200 процент дүүргэһэн байна.

Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой загаһашад бүришье һайн амжалта түйлаба. Коммунист Г. Меньшиковой хүтэлбэрилдэг бригадын загаһашад августын 5-да III кварталайнгаа түсэб 120 процентээр дүүргэбэ. Тэдэнэр 630 центнер эрхим шанартай омуль гүрэндэ тушаагаа. Тус бригадада загаһашад К. Кирпичев, М. Григорьева, С. Шелковников гэгшэд оролдосотой ажалаараа шалгарна.

«Баргузинская правда».

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

Кяхтын хониной совхозой хоёрдохи фермэ дээрэ үбһэ хуряалга эмхитэйгээр ябана. Тус фермынхид тэжээл бэлэдхэлгые таряа хуряалга эхилтэр дүүргэхэ гэһэн уялгаяа дүүргэхын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Олон үбһэшэд даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

Морин сенокосилкын машинист Дашанима Цыбденов үдэр бүри даалгабариин ёһоор 4 гектарай орондо 4,5—5 гектар һайн шанартайгаар сабшана. Гар хажууршад Д. Цыренов, П. Раднатаров, С. Ванжилов гэгшэд 50—65 соото сабшана.

Тэжээл бэлэдхэхэдэнь совхозойхидто һургуулиин һурагшад ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ. Һурагшад Володя Чимбеев, Катя Доржиева, Долгоржап Дансарунова болон бусад гараар сабшалга дээрэ даалгабаряа 110—120 процент дүүргэнэ.

«Знамя Ленина», Кяхта.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

Ургасаяа харууһалнагүй

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын июлиин 17-ной номерто толилогдоһон статья соо Зэдын аймагай Цагаан-Ўсанай МТС-эй харьяата колхозууд ургасынгаа хойноһоо харууһа мүртэй хэнэтүй гэжэ хэлэгдээ һэн.

Манай редакцида Зэдын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Борисовай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта тодороо. Мүнөө Цагаан-Усанай МТС-эй дирекци болон Сталинай нэрэмжэтэ, «Эрдэм» колхозуудай правленинүүдэй хэмжээ абаһанай ёһоор кукуруза болон ороохото культуранууд буртаг үбһэнһөөнь сэбэрлэгдээ. МТС-үүдэй болон колхозуудай партийна суглаанууд үнгэргэгдэжэ, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ партийна организациин секретарьнуудта уридшалан һануулга хэгдэбэ.

Колхозой нэгэ үдэр

Июль һарын үүлэтэйшэг үглөөгүүр, дүрбэн часай болоогүй байхада, Булан тосхоной айлнуудай пеэшэнэй хоолойнуудаар хүхэ утаан мушхаран гараһаар огторгойн гүндэ тунаһаар дэгдэнэ. Уданшьегүй залуу хүбүүд, басагад, колхознигууд гэр бүхэнһөө гаража, ажалдаа шамдан иишэ тиишээ эмхитэйгээр таран ошожо,—хурьгадай нооһо хайшална; полевой станай барилгада хэрэглэгдэхэ тёосо, палаахануудые «ДТ-54» тракторта холбогдоһон тэргэдэ ашана; үдэрөөр ябадаг олон үбһэшэд «ЗИС-5» автомашинада һуужа, Майла Соорхойн үбһэшэд тээшэ шэглэн ошоно. Иигэжэ Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиинхидэй ажалай нэгэ үдэр эхилбэ. Колхозой правлени соо бригадирнууд болон бусад урда үдэрэй ажалай дүнгүүдые гаргажа, ямар дутуу дунданууд ажал дээрэ ушарһан тухай правлениин түрүүлэгшэ Авармид Бадмаевич Баяновта мэдүүлжэ, правлениин зүгһөө туһаламжа зүбшөөл, ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ даабаринуудые абажа гарана.

Колхозой правленидэ партийна эхин организациин секретарь Даба Дамбаев, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Баянов хоёр үлэбэ.

— Ногооной ургаса урданайхиһаа яһала һайн. Үбһэншье яһалал абтажа байна,—гэжэ түрүүлэгшэ хэлэбэ. Тарияандаа орохомнай, зомнай үшөөл хүртэжэ үгэнэгүй. Минии һанахада, Хориин леспромхозой Зүүн Хуурайн лесопунктын коллектив манда туһаламжа үзүүлжэ болохо. Энэ үдэр тиишэ ошожо хэлсэхэ һанаатайб.

— Зүб лэ гээшэ ха,—гэжэ партийна организациин секретарь зүбшөөнэ.

Тиигэжэ колхозой хоёр хүтэлбэрилэгшэд хөөрэлдэһэнэйнгөө һүүлээр, Баяновынь Зүүн Хуурай гаража, агроном, партийна эхин организациинь секретарь Даба Добчинович таряанай ургаса шалгахаа поли гарана.

Үдэ болохо багта артелиин хониной нэгэ отара тээшэ ошобобди. Үдын зүүн бэеын Шаазайн талые хушаһан хонин һүрэгүүд хушууран бэлшэжэ харагдана. Үнишье болонгүй Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон Бадмаев Норбо-Самбында хүрэжэ ерэбэбди.

— Сайн байна,—гэжэ үндэршэг хүдэр бэетэй, дүшэ һайса гараһан наһанай хүн мантай мэндэшэлэлдээд, «гэртэ орогты» гэжэ уриба. Энэмнай гэрэй эзэн, артелиин эрхим хонишон коммунист Норбо-Самба Бадмаев гээшэ.

Норбо-Самба Бадмаев эгээн түрүүн 1929 ондо Хориин аймагта эмхидхэгдэһэн хамтын ажалда гэшүүн боложо ороһон юм. Тэрээнһээ хойшо нэгэшье үдэр гээлтэгүй ниитын ажал хүдэлмэридэ оролдосотой һайнаар хандажа, хододоол ажалай түрүү хүн гэжэ суурхадаг байгаа. Түрүүшынхеэ 1952 ондо 400 эхэ хонидые тушаажа абаад, хойто жэлынь 380 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ һэн. Үнгэрэгшэ намар, 1955 оной октябрь, декабрь һаранuудта 603 эрэ хурьгадые абажа, хүгшэнтэйгөө адуулаад, нэгэшье гарзагүйгөөр ондо оруулжа, хонин бүриһөө 2940 грамм нарибтар нооһо хайшалһан, 400 толгой хонидоо дунда зэргээр 42,5 килограмм шэгнүүртэйгээр июнь һара соо гүрэндэ тушааһан байна. Мүнөө 700 гаран нёдондоной эрэ түлгэнүүдые тушаажа абаад, ерэхэ октябрьда хонин бүхэнөө 50 килограмм амидын шэгнүүртэйгээр гүрэндөө тушаажа, гурба—гурбан килограмм нооһо хайшалха социалистическэ уялга абанхай.

Өөрынгөө дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр Норбо-Самба Бадмаев хөөрэжэ байтараа, гэнтэ часаа хаража:

—Нүхэд, хүлисэгты намайе: хоёр саг болохоо байна, хонидоо зүүн талын тунга ногоотой бэлшээридэ абаашажа адуулха сагни ойртобо,—гэнэ.

Үдэртөө 12 часһаа 2 час болотор хонидоо Үдэ голой һэбшээтэй һэрюун эрьедэ асаржа, уһа уулгадаг, амаруулдаг заншалтай юм.

Хонишонтой зохидоор хөөрэлдөөд таража, энэ отараһаа холо бэшэ ахалагша һаалишан Цымбил Базаровагай даадаг гүүртэ ерэбэбди. Эндэ үнеэ һаалганай халуун үе боложо байгаа. Түрүү һаалишан комсомол Аграфена Содномовагай Москвада боложо дүүрэһэн бүхэдэлхэйн залуушуулай VI фестивальда ошожо ерэһэн тухай энэ гүүртын һаалишад омогорхон хөөрэбэ.

Энэ гүүртынхид һайнаар ажаллана. Үсэгэлдэрынь хура бороотой, хүйтэн үдэр байбашье һаань, үнеэн бүриһөө 9 литр һүн һаагдаһан байна.

Һүүлээрнь Таһархайн хонишодто хүрэжэ ошообди. Эндэ Мидагмаа Шираповагай даажа байһан 800 толгой, Бальжит Жимбуевагай даажа байһан 873 толгой хонидтой хоёр отара бии юм. Мидагмаа Шираповагай отарын хонид искусственна аргаар үрэжүүлэгдэжэ байна.

Мүнөө эндэхи хонишод отара бүхэнһөө нэжээд хүниие витаминна тэжээл бэлэдхэлгэдэ, үбһэ сабшалгада эльгээнхэй. Отарын үлөөшэ хонишод ээлжэлээд лэ үглөөнэй 5 часһаа захалжа, үдэшын харанхы болотор тунга ногоотой газараар адуулан хонидоо таргалуулна.

Ажалай үдэрэй дүүрэхэдэ энэ колхоздо горьтой ехэ юумэн хэгдээ. Үбһэ сабшалгын комсомол-залуушуулай нэгэдэхи, хоёрдохи агрегадайхид — В. Ардаев, А. Жапов, Ц. Базаров, Б. Батуев гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 100—110 процент дүүргэбэ.

Д. Дашиев.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Германска Демократическа Республикада Советскэ Союзай Партийно-Правительственна делегациин айлшалан ошожо ерэлгэ түүхэтэ ехэ удхашанартай хэрэг гээшэ гэжэ хилын саанахи хэблэл бэшэнэ. Социалистическэ лагериин оронууд делегациин энэ ябалгандаа туйлаһан аша үрые илангаяа үндэрөөр сэгнэнэ. Социалистическэ оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондоо хододоо ябалсаатай байлга, мүн партийна болон гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо хэлсэгдэдэг хэлсээн ба үргэн арад зонтой уулзалга гүрэнүүдэй хоорондоо холбоо харилсаха эрхим һайн арга методуудэй нэгэниинь мүн гэжэ социалистическэ лагериин оронуудай хэблэл бэшэнэ. Энэ арга методэй ехэ аша үрэтэй байһан тухайнь Советскэ Союз болон ГДР-эй делегацинуудай хоорондо үнгэргэгдэһэн хэлсээн эли тодоор харуулба гэжэ «Ромыниа Либера» газетэ тэмдэглэнэ.

Илангаяа Германска Демократическэ Республикын хэблэл советскэ делегациин ерээд ошоһон тухай ехээр бэшэнэ. Советскэ делегациин айлшалһанһаа хойшо ГДР-эй уласхоорондын авторитет улам дээшэлбэ гэжэ «Дер Морген» газетэ бэшэнэ. Германиие нэгэдүүлхэ тухай ГДР-эй правительствын зохёоһон, Советскэ Союзай дэмжэһэн дурадхалые олон миллион немецүүд һайшаагаа гэжэ тус газетэ онсолон тэмдэглээ.

Берлиндэ болоһон хэлсээндэ һайн үрэ дүнгэй туйлагдаһан тухай Хитадай Арадай Республикын, Польшын, Чехословакиин болон арадай демократиин бусад оронуудай хэблэл һайшаан бэшэнэ.

ГДР-тэ советскэ делегациин айлшалжа байһан тухай баруун оронуудай хархис хэблэлэй ехэнхидээ буруугаар, худалаар бэшэдэг байгаашье һаань, баруун оронуудай олониитэ энэ айлшалгые айхабтар ехээр һонирхон адаглаа гэжэ баримтанууд харуулна. «Баруун Германиин аргагүй олон зон Хрущевой үгэ тушаа бэшэгүүдые бэшээ» гэжэ Югославиин «Борба» газетын Бонндо байдаг корреспондент бэшэһэн байна. Берлиндэ болоһон хэлсээнүүд хани барисаанай оршон байдалда үнгэржэ, хэлсэгдэһэн бүхы асуудалнуудаар Советскэ Союз болон ГДР нэгэн һанамжатай гэжэ харуулаа. Һүүлэй үдэрнүүдтэ Вашингтонһоо, мүн Боннһоо худал хуурмаг номнолой айхабтар ехээр хэгдэжэ байгаашье һаань, бүхы баруун оронуудай үргэн олон ажалшад советскэ делегациин ГДР-тэ ямараар айлшалһан тухай зүбөөр ойлгоно. Н. С. Хрущев А. И. Микоян хоёрой ГДР-тэ хэлэһэн үгэнүүд «Германи тухай асуудалые үнэн зүбөөр Германиин бүхы арадта ойлгуулжа үгөө» гэжэ «Фольксштимме» гэжэ Австриин газетэ тэмдэглэнэ.

Канцлер Аденауэр, мүн Баруун Германида тэрэниие дэмжэгшэд Германи тухай асуудалые хүсэ баримталан шиидхэхэ һанаатай. Тиихэдэ бүгэдэниитын зэбсэг хуряаха тухай асуудалай шиидхэгдэхэдэл, Германи нэгэдүүлэгдэхэ ёһотой гэһэн һанамжа баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд баримталдаг. Баруун гүрэнүүд энээгээрээ буу зэбсэг хуряаха, мүн Германиие нэгэдүүлхэ асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгые унжагайруулха гэжэ оролдожо байһаниинь һүүлэй жэлнүүдтэ элеэр харагдаа. Жэшээнь, Лондондо зэбсэг хуряалгаар ООН-ой комиссиин подкомитет 5-дахи һараяа хүдэлмэрилжэ байна. Гэбэшье, баруун гүрэнүүдэй элдэб шалтаг дурдан, хойшо татаһан дээрэһээнь, зэбсэг хуряаха тушаа нэгэшье гол шухала асуудал энэ подкомитедтэ мүнөө болотор шиидхэгдээгүй. Юрын буу зэбсэг болон зэбсэгтэ хүсэнүүдые хуряаха тухай асуудалаар ямар нэгэн шиидхэбэри гаргахаһаа, атомна буу зэбсэгые хорихо тухай хэлсээ хэхэһээ баруун гүрэнүүд арсаһаар. Хоёр-гурбан жэлэй туршада ядерна буу зэбсэгэй туршалгые саг зуура болюулха тухай Советскэ Союзай дурадхал оруулхада, энэ асуудал буу зэбсэг хуряалгаар бии байһан ехэ арсалдаатай орёо олон ондоо асуудалнуудтай адли шиидхэгдэхэ ёһотой гэһэн эрилтэ тэдэнэр табиха һанаатай. Буу зэбсэг хуряаха тухай асуудалые шиидхэлгэдэ США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес һаалта хэхын тулада ябуулга хэжэ эхилбэ. Даллес хадаа элдэб ондоо орёо дурадхалнуудые оруулжа, буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээнүүдтэ һаад ушаруулха зорилготой байгаа гэжэ Америкын хэблэл мэдэрһэн байна.

США болон бусад баруун оронуудай империалистнууд өөһэдынгөө аша туһые хаража, буу зэбсэг хуряаха тухай Лондондо болоожо байгаа хэлсээндэ Даллесай яаралтай түргөөр оролсожо байха үедэнь, США-гэй экономикын һаяар ехэ муу байдалда орохоо байһан тухайнь Америкын хэблэл бэшэһэн байгаа. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр сэрэгэй захилнуудые бүтөөдэг байһанайнгаа ашаар Америкын экономико ехээр хүгжэжэ, монополинууд ехэ олзо доход олодог байгаа. Харин мүнөө энэ захилнуудай хэгдэхээ болёо һаань, тиимэ ехэ олзо доходууд абтахаа болихо байна гэжэ «Бизнес Уик» журнал һанаата болон бэшээ. Байгша оной хахад хүрэтэр США-гэй промышленностиин 81 процентнь лэ захилтай байжа, хүдэлжэ байгаа гэжэ тэмдэглээд, журнал иигэжэ бэшэнэ: «Буу зэбсэг хуряаха тухай багаханшье хэлсээнэй баталагдаа һаань, Америкын экономико бүри муудаха байна». «Юнайтед Стейтс Ньюс Энд Уорлд Рипорт» гэжэ томо журнал августын 16-да мүн лэ энээн тухай бэшэһэн байгаа. США-да хэгдэдэг сэрэгэй захилнуудай нэгэ зааханшье «бага болгогдоо һаань гү, али болюулагдаа һаань», авиационно монополинууд миллиард хахад долларой гарзада ороходо байна гэжэ энэ журнал бэшээ. Тиихэдэ сэрэгэй захилнуудай бага болоходо, ажалшад олоороо хүдэлмэригүй болохо гэжэ энэ журнал Америкын ажалшадые айлгаха гэжэ оролдоно.

Буу зэбсэг ехээр бүтөөхэ ябадалаа Америкын монополинуудай болюулха дурагүй байһан тухайнь тэдэнэй эдэ журналнуудай бэшэһэн үгэнүүдынь гэршэлнэ.

Уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые ямаршье аргаар һаань зөөлэрүүлхэгүй гэжэ империалистическэ лагериин элдэб «номнолшод» мүн лэ оролдоно. Америкын олон хархис газетэ болон журналнууд атомна буу зэбсэгые һаянай үмөөрдэг болонхой. «Багаханууд атомна буунуудай» бүтөөгдөөд байхада дай сэрэг, тэрэ тоодо атомна дай «яһала хэжэ болохо байна» гэжэ эдэ газетэнүүд бэшэдэг. Ядерна буу зэбсэг гээшэ «тиимэ ехэ аюултай бэшэ болохо», «багахан атомна дайе» США өөрынгөө хилэһээ холо, хүлһэнэй сэрэгээр болон США-һаа дулдыдадаг оронуудай хүсөөр хэжэ шадаха гэжэ Америкын хэблэл арад зондоо идхана. «Ядерна буу зэбсэг болон гадаадын политика» гэһэн Генри Киссингерэй томо ном һаяхан США-да хэблэн гаргагдаа. «Багахан» атомна дай хэжэ болохо юм гэһэн бодол энэ ном соо тодорхойгоор «үндэһэлэгдэнэ».

Эдэ бүхы «бодолнуудай» шал буруу байһаниинь хэндэшье элитэ. Тэдэниие зохёогшод, мүн тэдэнэй эзэд Америкын арад зониие мэхэлээд, дай хэхэ ябадалые бэлдэхэ гэжэ оролдоһониинь элитэ.

Империалистнуудай иигэжэ атомна буу зэбсэг хамгаалдаг болоод байһан үедэнь эб найрамдалай түлөө, хүндэ хүшэр шэнэ дайнай аюулые зайсуулхын түлөө тэмсэжэ байһан дэлхэйн бүхы арадууд һэргэмжэеэ улам шангадхаха, жагсаалаа бэхижүүлхэ ёһотой.

И. Лапицкий.

Фестивальда хабаадагшад түрэл орондоо бусаба

Августын 18-да Улан-Удын станцида фестивальна т... хай поезд түр зуура тогтожо, тэндэһээ Хитадай, Коре... Монголой, Таиландын залуушуул гараба. Вокзалай тал... дээрэ сугларһан улан-удынхид тэдэниие халуунаар амар... лаа. Уданшьегүй фестивальда хабаадаһан залуушуулай х... дэлэлдэ митинг болобо. Тэрээниие ВЛКСМ-эй Бурят-Мон... лой обкомой секретарь нүхэр Заиграев нээгээд, Корейн А... дай-Демократическа Республикын залуушуулай түлөөлэ... Кин Ки Су гэгшэдэ үгэ үгөө.

—Бүхы дэлхэйн залуушуулай түлөөлэгшэнэр Москвада с... ларжа, эб найрамдал, хани барисаа хүсэдэг байһанаа ү... дахин харуулаа,—гэжэ Кин Ки Су хэлэбэ. Үгынгөө түг... хэлдэ Агуухэ Советскэ Союзда зорюулжа, юрөөл табиба.

Һүүлээрнь Монголой залуушуулай түлөөлэгшэ Жамсар... Хитадай залуушуулай түлөөлэгшэ Мен Хао гэгшэд амарша... гын үгэнүүдые хэлээ.

Улан-Удын залуушуулай үмэнэһөө Галина Фетисова н... рюугай үгэ хэлэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Монголой хубисхалша залуушуу... эблэлэй дарга нүхэр Жамсаран үгэ хэлэжэ байна (дээрэ... зураг). 2. Хитадай ба Корейн залуушуул вокзалай тал... дээрэ.

А. Кочергинэй фото.

Тобшо мэдээсэлнүүд

✦ Янцзы мүрэн дээгүүр табигдаһан түрүүшын хүүргэ гол түлэб баригдажа дүүрэбэ. Августын 15-да үдын хойно Ханьян станциһаа Учан станци хүрэтэр энэ хүүргэ дээгүүр түрүүшын поезд гараба.

✦ Уласхоорондын статистическэ институдай 30-дахи сесси Стокгольмдо болоожо дүүрээ. Бусад оронуудай эрдэмтэдтэй хамта советскэ эрдэмтэд энэ сессидэ хабаадаа. Советскэ статистигуудай хэһэн элидхэлнүүдые сессидэ хабаадагшад ехээр һонирхон шагнаа.

✦ Бейрудэй радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, һаяхан Ливанай парламентда һунгалта болоожо, Сами Сольх түрүүтэй Ливанай правительство тушаалһаа гараа. Шэнэ правительство байгуулха зорилгоор Ливанай президент Камиль Шамун политическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэжэ эхилээ.

✦ Августын 16-да Франциин засагаархид «Юманите» газетын номернуудые хуряагаа. Алжирта «Зониие номгоруулха» гэһэн политикын буруу һүрэһэн тухай Рене Андрье гэгшын түрүү бэшэгэй толилогдоһон дээрэһээ газетэ хуряагдаһан байна.

✦ Уһанай полоор Загребта болоожо байһан уласхоорондын мүрысөөндэ Югославиин спортсменүүд 4:1 гэһэн тоотойгоор Италиин командые илаа. Советскэ Союзай манда Венгриин ватерполистнуу... 5:2 гэһэн тоотойгоор илаба. Румыниин команда 5:4 гэһэн тоотойгоор Голландиин командые ...һан байна.

✦ Баруун Германиин далай... рэгэй флот түрүүшын подводно... ко худалдан абаба гэһэн мэдээ... Англиин «Дейли Экспресс» га... толилоо. «Англиин арад зон энэ... дээсэлые ехээр һанаата болон ...шаха байха. Юундэб гэхэдэ, Гер... ниие ехэ сэрэгтэй болгон һэргэ... гэһэн политикада англиинхид ...хабтар дурагүй юм» гэжэ газетэ ...шэнэ.

(ТАСС)

Америкын тараадаг номнол эзэрхэг хархисуудта алба хэнэ

Америкын империализм дэлхэйе зонхилхо гэһэн түсэбөө табихадаа, номнон идхалгада онсо анхаралаа хандуулна. Америкын монополинууд олон арбаад жэл соо США-да номнон идхалгын ехэ хүсэтэ зэбсэг байгуулаа. Олон миллион хэһэгээр хэблэгдэн гарадаг хэдэн зуун газетэ, олон зуугаад журнал, кино, радио, телевидени, элдэб түрэлэй соносхон идхалгын фирмэнүүд, «Фордын фонд», «Рокфеллерэй фонд» гэхэ мэтын үмсын эмхинүүд тэдэнэй мэдэлдэ байдаг юм. Тэдэнэр Уолл-стридтэ таарамаар һанал бодолые Америкын жиирэй хүнүүдтэ час, минута алгасангүй номножо байдаг гээшэ. Тиихэдээ, резичэ жажалха ёһотойт гэһэн зүбшэл үгэхэһөө эхилээд, капитализм хадаа арадта ажана тэнюун байдалые асарагша «арадай капитализм» болоо гэһэн баталалгаар түгэсхэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Америкын номнолгын булангирта долгин США-гэй дайдаһаа халин гаража, Европын, Азиин, Африкын олохон оронуудта тараба. США-гэй зонхилхы бүлэгүүд «коммунизмын үзэл бодолтой» тэмсэхэ ябадалые хилын саана ябуулагдадаг Америкын номнолгын гол зорилго болгон табина. Теэд. Америкын стратегүүд энэ тэмсэл ямараар ябуулхые хүсэнэб? Нью-Йоркдо хэблэгдэн гараһан «Улас түрын дайн» гэжэ номой автор Джон Скот энэ асуудалда харюусана. «Хэрбээ Баруун зүг бүрин бүтэн байха дуратай һаа,— гэжэ Скот бэшэнэ, — ...коммунистическэ правительствонуудые үгы хэхэ, тэдэниие арадуудһаань амяарлан һалгааха ёһотой». «Һандаргалтын улас түрын дайнай гол зорилгонь юуб гэбэл,— гэжэ Скот һэшхэлгүйгөөр һургана,—дипломатическа мэхэ гохо, экономическа хашалта, худал информаци, мэдээсэл, хардалга, хоролон һүйдхэлгэ хэрэглэн дайсаниие һуларуулха аргатай байгаа һаа, үгы хэхэ, дайсаниие нүхэдһөөнь, дэмжэдэг хүнүүдһээнь һалгаан гансаардуулха хэрэгтэй болоно».

Советскэ Союзда, арадай демократиин оронуудта эсэргүү хоролон һүйдхэлгэ ябуулха гэһэн иимэ бузар, эли нээмэл уряанууд Америкын газетэ, журналнуудта үсөөн бэшээр бэшэгдэнэ. Энэнь гайхалтай бэшэ юм. Аяар 1952 ондо США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес социализмын оронуудта хүн зониие худхуулжа эхилхыень «Америкын голос» гэжэ радиостанциие уряалаа һэн. Арадай демократиин оронуудые «сүлөөлхэ» политика гэдэгые нилээд хожом тэрэ соносхоһон байгаа. Тиихэдээ эдэ оронуудай арадуудые шэнээр богоолшолхо гэһэн хараа бодолтой байгаа. СССР-тэ, арадай демократиин оронуудта эсэргүү хоролон һүйдхэлгэ хэхын тула Америкын конгресс ондоо гаргашануудһаа гадна, 100 миллион доллар жэл бүри һомолдог байна. Энээниие хараадаа абаа һаа, Скотын хэлэдэгынь США-гэй зорюута ябуулдаг политикые бодото дээрэнь тайлбарилна.

Холбоото Штадуудай Информационно агентство (ЮСИА) хилын саана энэ политикые бэелүүлхэ гэһэн Америкын номнолгын гол зэбсэгынь гээшэ. Правительствын энэ эмхи зургаан 4 жэлэй саана байгуулагдаа һэн. Америкын зонхилхы бүлэгүүд тэрэнэй ажал-ябуулгада онсо анхаралаа хандуулна. Америкын правительство ЮСИА-да мүнгэ хайралангүй үгэдэг. 1955—56 онуудай финансын жэлдэ Информационно агентство. 80 миллион доллар гаргашалһан байгаа һаа, июлиин 1-дэ эхилһэн бюджедэй энэ 1957—1958 ондо тэрээндэ 96 миллион гаран доллар һомологдоо. ЮСИА-гэй программын асуудалнуудые эрхилһэн консультативна комисси США-гэй конгресстэ табигдаха элидхэл бэлэдхэбэ. Информационно агентствын хүтэлбэрилэгшэ аюулгүйн Национальна соведэй суглаан дээрэ, мүн кабинедэй суглаан дээрэ байлсадаг юм гэжэ элидхэл соонь хэлэгдэнэ. Ушарынь, тус агентство «аюулгүй байдалые хангаха талаар Америкын правительствын хуулита зургаанда шухала үүргэ дүүргэдэг байна.». Энээнһээ сэхээр хэлэхэ аргагүй. Хилын саана ябуулагдадаг Америкын номнон идхалгын асуудалнууд «аюулгүйн» асуудалнуудтай нягта холбоотой байшоо. Аллен Даллесай толгойлдог США-гэй тагнуулай Түбэй захиргаан болон тагнуулай бусад эмхинүүд «аюулгүйн» асуудалнуудые эрхилдэгынь мэдээжэ.

Зонхилхы бүлэгүүд иимэ анхаралаар хүреэлэгдэн, тэдээнһээ мүнгэ ехээр абадаг. Информационно агентство хилын саана США-гэй правительствын байгуулһан эгээн хүсэтэ олон һалбарита эмхинүүдэй нэгэниинь болобо. Тэрэ агентстводэ 11 мянга гаран хүн хүдэлнэ. Америкын үмсын ба үмсын бэшэ элдэб организацинуудтахи, үнинэй «пропагандистнууд», арадай демократиин оронуудһаа тэрьедэжэ ерэһэн урбагшад, миил тагнуулшад тэндэ хүдэлжэ, дэлхэйн 80 шахуу орондо ажал-ябуулгаяа үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Хүрэнгэтэ оронуудай эгээн томо радиосистемэнүүдэй нэгэн болохо «Америкын голосой» ажал-ябуулгые ЮСИА хүтэлбэрилнэ. Тэрэнь хардалгаяа 43 хэлэн дээрэ тараадаг юм. Баруун Берлиндэ байдаг «РИАС» гэжэ радиостанци ЮСИА-да мэдэлдэ байна. Тэрээнһээ гадна, агентствын мэдэлдэ —номнон идхалгын нүүдэл 300 выставкэ, 6.588 киноустановко, олон зуугаад кинофильм, 12 миллион хэһэг элдэб янзын ном, 21 хэлэн дээрэ хэблэгдэдэг 51 журнал, 22 газетэ, хэдэн миллион листовко, брошюра гэхэ мэтэ бии юм. Урдаа табигдаһан зорилгоёо дүүргэхэдээ, ЮСИА эдэ бүгэдые хэрэглэнэ.

Бүхы хүдэлмэриингөө ехэнхи хубиие Информационно агентство Советскэ Союз болон арадай демократиин оронуудые хардаха ябадалда зорюулна. Арадуудай эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ гэһэн Советскэ Союзай эрид шууд, эли тодо хараа бодолдо ямаршье аргаар хоро хүргэжэ шадахагүй байхадаа, США-гэй зонхилхы бүлэгүүд илангаяа ехээр һанаата болоно. Америкын радиодо, газетэнүүдтэ этигэхэ болоо һаа, Советскэ Союз «коммунистическэ аашаа гаргажа», «хоролон һүйдхэхэ ябуулга хэжэ», «Сириие эзэмдэхэ», «Суэцкэ каналые булимтарха», ябууд дундаа бүхы Африка түбиие эзэлхэ гэжэ түсэблэһэн шэнги болоно.

«Америкын голос» социализмын оронуудые хардажа худал суу тарааха хэрэгтэ онсо ехэ эдэбхи гаргана. Тэрэнэй дамжуулгануудай дүрбэнэй гурбан хубинь социализмын лагериин оронуудта зорюулагдана. Эдэ оронуудтахи контрреволюционно этэгээдүүдые зоригжуулдаг байхаар, мүн социализмын лагериин оронуудай нэгэдэлые эбдэхын тула үндэһэ яһатанай эбыень таһалха, хоорондонь хэрэлдүүлхэ һанал түрүүлдэг байхаар эдэ дамжуулганууд зохёогдоно.

Информационно агентство, тэрэшэлэн Европодо байдаг США-гэй хоролон һүйдхэлгын элдэб янзын олон тоото зургаанууд, тэрэ тоодо ЮСИА-тай нягта холбоотой «Сүлөөтэ Европо» гэжэ уршагта радиостанци Венгридэ болоһон контрреволюционно үймөөндэ хорото бузар үүргэ дүүргээ. Америкын олон радиостанцинуудһаа хорото уряанууд соностон, контрреволюционернүүдтэ Америкын туһаламжа һаяар үзүүлэгдэхэ гэһэн дохёо тэмдэг үгтэжэ байгаа. Тиихэдэ «Сүлөөтэ Европо» гэжэ радиостанци контрреволюционернүүдэй бодото штабынь боложо, тэдэнэй зориг үргэхынгөө хажуугаар, венгер арадта эсэргүү тэмсэхын тула элдэб хэрэгсэлнүүдые эльгээхээ оролдобо.

США-тай нүхэсэгшэ гүрэнүүд тухайда ЮСИА мүн лэ мартанагүй. Эндэ ондоо зорилго табигдана— США-гэй эзэрхэг түримхэй түсэбүүд, НАТО, СЕАТО, Багдадай пакт мэтын нэрэ муутай болоһон баруунай нэгэдэлнүүд яаха аргагүйгөөр, магтагдана. Агентствын хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэнэйнь хэлэһэнэй ёһоор, һунгалтын болоходо бусадһаа олон голос коммунистнуудай абадаг хоёр орондо — Франци болон Италида — ЮСИА онсо анхаралаа табидаг байна. Эдэ оронуудта өөрынгөө юрын ажал-ябуулга эрхилхын хажуугаар, агентство франко-американска, итало-американска харилсаа холбооной бүлгэмүүдые, мүн тиимэрхүү бусад эмхинүүдые мүнгөөр тэдхэнэ.

Дүтын зүүн зүгтэ Америкын зонхилолго тогтоохые хараалһан эзэрхэг түримхэй «Эйзенхауэрэй номнолые» арабуудта аятай зохидоор харуулхын тула бүхы хэмжээнүүд абтана.

Америкын империализмын хашхаралдаашад һайн байдалһаа болоожо иимэ аргануудые хэрэглэхэ баатай болоо бэшэ бэзэ. Америкын номнолгодо арадууд этигэнэгүй. Энээниие америкынхид өөһэдөөшье мэдэрнэ хаям. Америкын номнолгын элитэ ажал-ябуулагша Юджин Кэсл дэлхэйе тойрон аяншалга хэһэнэйнгээ һүүлээр «Миллиарднууд, бүдүүлиг алдуунууд, тэнэг хэ... гэжэ ном бэшэбэ. США-да дура... таха, «дайсан харшаар хан... ябадал бүхы дэлхэйдэ ... хөөрөө үзэгдэнэ, теэд энэнь ... ехэ болоно» гэһэн тобшололые ... соогоо хэбэ. «Дайнай психологи... ска программын» автор Стрей... мүн лэ энээн тухай хэлээ һэн. Аге... ствын хүдэлмэрилэгшэд тушаа ... иигэжэ мэдүүлбэ: «Бидэнэр ... дынгөө бэеые аюулда оруулна... Үнэхөөрөөшье, бидэнэр фронт... түрүү шугам дээрэ ябана гээшэ... Ушарынь, сугларһан хүнүүд ма... информациин зургаанудта нэг... бэшэ добтолон һандаргаба. Те... ранда бидэнэрые шулуугаар шэ... Информациингаа зургаание ... гаад тонилогты гэжэ Холбоото Ш... дуудһаа эрижэ байһан хэбэртэй... энэнь соностоно. Иимэ ушарые б... һаяхан Амманда, Иорданида ... раабди. Манай алба хаагша, т... нютагай нэгэ хүн алагдаа. Багда... һүүлэй жэлнүүдтэ манайхин хо... гү, али гурба дахин добтологдо...

Мүнөө Америкын информаци... зургаануудһаа байтагай, посоль... вонуудыень һандаргажа эхилээ... жэ энээндэ нэмэн хэлэхэдэ боло... юм. Иимэ ушар Тайвань дээрэ ... лоо һэн.

Арадууд өөһэдтөө, үхибүүд... энхэ тайбан байдалые, зол жарга... та ерээдүй сагые хүсэнэ. Уласхоо... рондын түгшүүрилые, хурсадха... шэнэ дай тухирха гэһэн ямар... номнон идхалгын буруу һүрэхэ... лабтай. Эзэрхэг шунахай хараа ... долоо Америкын зонхилхы бүлэг... дэй хэды шэнээн нюун далдалаа... һаань, иигэжэ нюун далдалхын т... хэды олон миллион доллар гаргаш... лаашье һаань, арадуудые мэхэл... аргагүй.

Г. ПОДКОПАЕВ.

Редакторай орлогшо
О. ГОМБОЕВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74 корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32. Для международных переговоров — 16.

Н 00500. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 4434